

RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

SZKOŁA PODSTAWOWA nr 2 im. Papieża Jana Pawła II

ROK SZKOLNY 2018/2019

Ogólna tematyka, cele i przedmiot ewaluacji wewnętrznej wynikają bezpośrednio z:

- **WYMAGANIA 3 - Uczniowie są aktywni**
- **WYMAGANIA 4 - Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne**

PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2018 r. poz. 1457.)
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. 2018 r. poz. 996, w szczególności art. 55.)
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U. z 2017 r. poz. 1611.)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1658.)

WPROWADZENIE

Celem ewaluacji jest:

1. Uzyskanie wiarygodnej informacji o działaniach szkoły w zakresie planowania, monitorowania i doskonalenia procesów edukacyjnych przebiegających w szkole, ich efektach pożądanym i niepożądanym, ze szczególnym zwróceniem uwagi na kształtowanie postaw patriotycznych.
2. Analiza jakości wykonywanych zadań z programu wychowawczo-profilaktycznego.
3. Budowanie systemowych rozwiązań zapewniających prawidłowe kształtowanie właściwych postaw oraz respektowanie norm społecznych przez wszystkich członków społeczności szkolnej.
4. Eliminowanie czynników, które nie służą organizacji zajęć sprzyjających uczeniu się oraz efektywnej pracy, rozwijanie czynników twórczych i wartościowych.
5. Rozwijanie odpowiedzialności Rady Pedagogicznej za doskonalenie jakości pracy szkoły oraz umiejętności pracy w zespole.

CHARAKTERYSTYKA PRZEPROWADZONEGO BADANIA

Raport zawiera:

I. CZĘŚĆ INFORMACYJNA - w której określono:

- Zasadniczy obiekt badań (przedmiot ewaluacji.)
- Kryteria ewaluacyjne (aspekty brane pod uwagę w badaniu.)
- Pytania kluczowe, na które szukano odpowiedzi w ramach prowadzonych badań.

II. ANALIZĘ WYNIKÓW - która przedstawia:

- Dostosowane do kolejnych pytań kluczowych metody oraz narzędzia badania.
- Przyjęte dla danego obszaru i dostosowane do określonego wymagania wskaźniki wewnętrzne, świadczące o istnieniu lub/i natężeniu badanego zjawiska.
- Pozyskane w badaniach uszczegółowione informacje na temat poszczególnych wskaźników ewaluacyjnych.

III. CZĘŚĆ PODSUMOWUJĄCA - która obejmuje wnioski i rekomendacje.

I. CZĘŚĆ INFORMACYJNA

W badaniu wzięto pod uwagę następujące kryteria ewaluacyjne:

1. Szkoła realizuje działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanym zachowań.
2. Szkoła podejmuje systematyczne działania na rzecz kształtowania postaw patriotycznych.
3. Działania wychowawcze są dostosowane do potrzeb uczniów i środowiska.
4. Szkoła ocenia skuteczność działań wychowawczych i w razie potrzeby je modyfikuje.
5. Działania szkoły zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu.

6. Zasady zachowania i wzajemnych relacji w szkole są ustalone i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły oraz rodziców.
7. Uczniowie są zaangażowani w zajęcia prowadzone w szkole i chętnie w nich uczestniczą.
8. Uczniowie współpracują ze sobą w realizacji przedsięwzięć i rozwiązywaniu problemów.
9. Nauczyciele stwarzają sytuacje, które zachęcają uczniów do podejmowania różnorodnych aktywności.

METODY/ NARZĘDZIA BADAWCZE

W przeprowadzonej ewaluacji wewnętrznej zastosowano procedury i narzędzia badawcze opracowane przez zespół ewaluacyjny. Główną metodą wykorzystaną do przeprowadzenia ewaluacji wewnętrznej była metoda sondażu diagnostycznego z wykorzystaniem techniki badawczej, jaką jest ankietowanie. Ankiety były skierowane do uczniów, rodziców, nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi. Wykorzystane w procesie badawczym ankiety zawierały pytania otwarte i zamknięte. Zostały również skonstruowane kwestionariusze do przeprowadzenia wywiadu z dyrektorem szkoły i pedagogiem. Wszyscy ankietowani, przed rozpoczęciem badań, byli informowani o celach podejmowanych działań, sposobie wykorzystania ich wyników oraz całkowitej anonimowości uzyskanych informacji.

Do opracowania raportu wykorzystana została również analiza dokumentacji szkolnej, informacji umieszczonych na szkolnej stronie internetowej oraz obserwacja zachowań uczniów i obiektów szkolnych.

II. ANALIZA WYNIKÓW

PYTANIE KLUCZOWE:

- **Czy uczniowie są aktywni?**

WSKAŹNIKI

1. Uczniowie są zaangażowani w zajęcia prowadzone w szkole i chętnie w nich uczestniczą.
2. Uczniowie współpracują ze sobą w realizacji przedsięwzięć i rozwiązywaniu problemów.
3. Nauczyciele stwarzają sytuacje, które zachęcają uczniów do podejmowania różnorodnych aktywności.

POZYSKANE W BADANIU USZCZEGÓLOWIONE INFORMACJE NA TEMAT WSKAŹNIKA/ WSKAŹNIKÓW

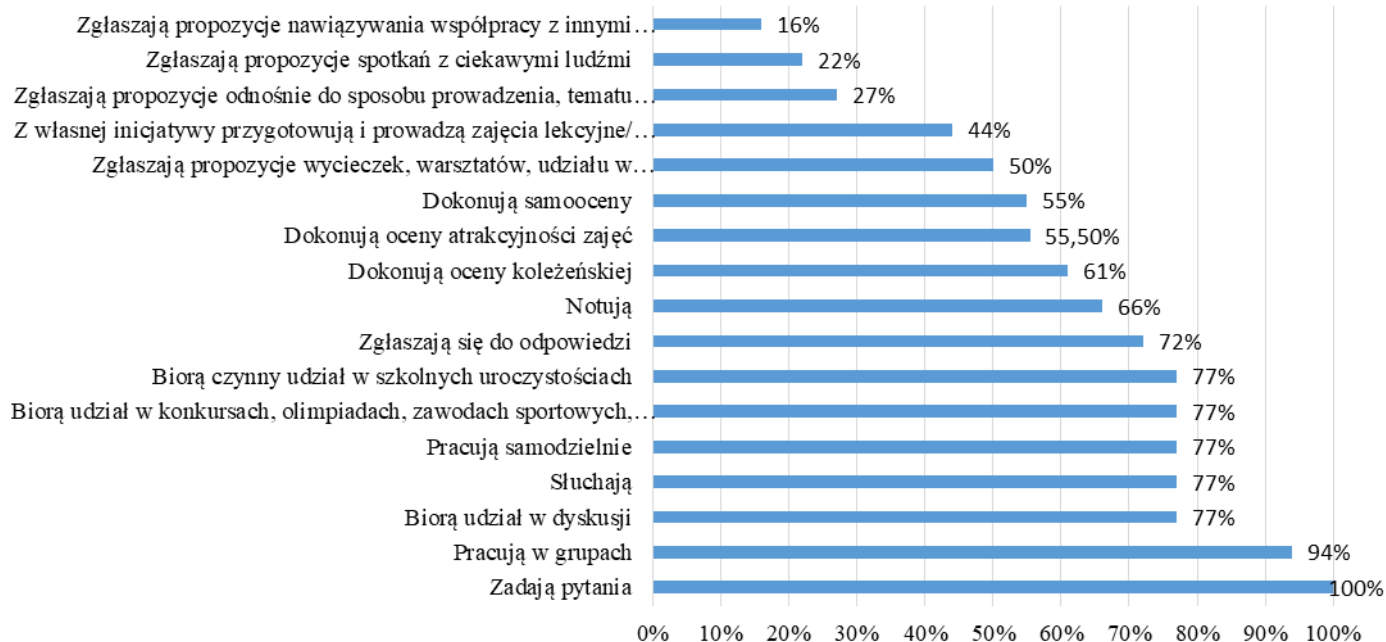
Ankiety skierowane do nauczycieli, uczniów i rodziców wskazują, że:

- Większość nauczycieli, uczniów i rodziców uważa, że uczniowie angażują się w zajęcia prowadzone w szkole, zarówno lekcyjne, jak i pozalekcyjne oraz prawidłowo współpracują ze sobą w różnych przedsięwzięciach, a także podczas rozwiązywania problemów.
- Ponad 70% nauczycieli uważa, że aktywność uczniów na lekcjach przejawia się poprzez takie działania, jak: zadawanie pytań, praca w grupach, dyskusja, uważne słuchanie, praca samodzielna, udział w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i artystycznych, zawodach sportowych, czynny udział w szkolnych uroczystościach, zgłaszanie się do odpowiedzi.
Od 16% do 69% nauczycieli zauważa również takie formy aktywności uczniów, jak: sporządzanie notatek, dokonywanie oceny koleżeńskej, oceny atrakcyjności zajęć, samooceny, zgłaszanie propozycji

wycieczek, warsztatów, udział w wydarzeniach kulturalnych, akcjach charytatywnych, zgłaszanie propozycji spotkań z ciekawymi ludźmi, nawiązywanie współpracy z innymi szkołami, instytucjami, uczniami, proponowanie tematów zajęć, przygotowanie z własnej inicjatywy i prowadzenie zajęć lekcyjnych oraz pozalekcyjnych.

W opinii większości uczniów ich największe zaangażowanie w zajęcia lekcyjne przejawia się poprzez słuchanie, notowanie, branie udziału w dyskusjach, zgłaszanie się do odpowiedzi, aktywną pracę w grupach.

ZAUWAŻANE PRZEZ NAUCZYCIELI SPOSOBY ANGAŻOWANIA SIĘ UCZNIÓW W ZAJĘCIA PROWADZONE W SZKOLE

WYMIENIANE PRZEZ UCZNIÓW SPOSOBY ANGAŻOWANIA SIĘ W ZAJĘCIA PROWADZONE W SZKOLE

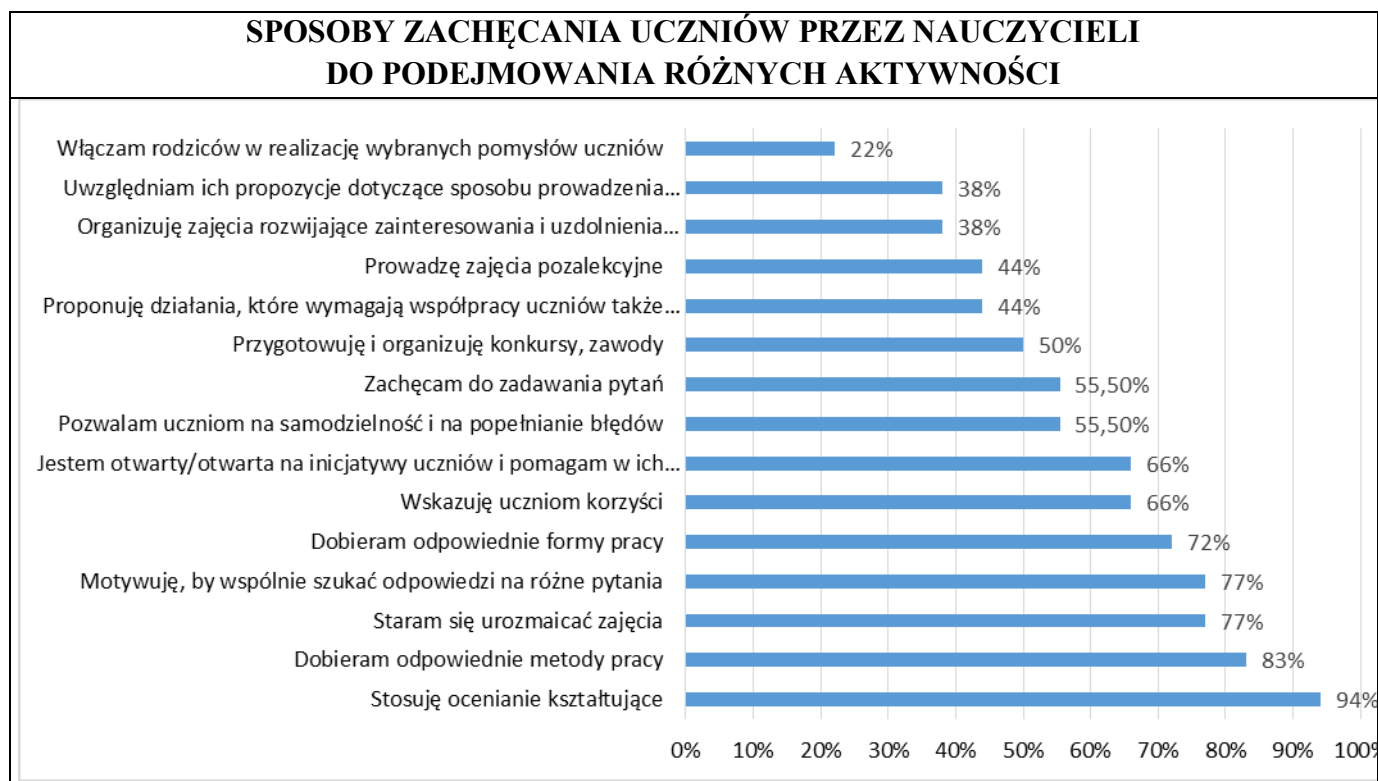

- Prawie połowa ankietowanych uczniów lekcje oraz zajęcia dodatkowe ocenia jako interesujące i angażujące. Większość uczniów uczestniczy w zajęciach dodatkowych organizowanych w szkole. W opinii 54% uczniów i 58% rodziców oferta zajęć pozalekcyjnych jest zgodna z oczekiwaniami i potrzebami. Pozostali uczniowie i rodzice zgłaszają propozycje organizacji zajęć związanych z ich zainteresowaniami, takich jak np. koło taneczne.
- Uczniowie i rodzice zauważają, że zajęcia pozalekcyjne w szkole poszerzają wiedzę, dostarczają nowych umiejętności, poprawiają wyniki w nauce, ugruntowują wiadomości, uzupełniają wiedzę z lekcji, pomagają rozwijać zainteresowania, promują aktywną postawę, pomagają efektywnie wykorzystać wolny czas, pomagają w podejmowaniu decyzji na przyszłość, odpowiadają predyspozycjom i uzdolnieniom dziecka, wyrównują zaległości edukacyjne, są dobrze prowadzone. Negatywne opinie na temat zajęć prowadzonych w szkole, zgłaszane przez uczniów i rodziców: zajęcia nie są dostosowane do potrzeb uczniów, nie są efektywne, są mało interesujące, nie wymagają od uczniów zaangażowania.
- Szkolna aktywność uczniów w opinii samych uczniów, jak również rodziców i nauczycieli przejawia się poprzez:
 - ✓ duży wkład w opiekę nad swoimi klasami i wykonywanie klasowych gazetek,
 - ✓ zaangażowanie w zajęcia obowiązkowe oraz w zajęcia dodatkowe (dydaktyczno-wyrównawcze, przedmiotowe koła zainteresowań, BRD, SKS, zajęcia realizowane w ramach projektu edukacyjnego „Wiedza i doświadczenie kluczem do przyszłości” finansowanego ze środków UE w ramach EFS oraz z budżetu państwa),
 - ✓ czynny udział w spotkaniach z przedstawicielami Policji, Straży Pożarnej, Pogotowia Ratunkowego, pedagogiem, psychologiem,
 - ✓ prawidłową działalność Samorządów Klasowych oraz Samorządu Uczniowskiego i Szkolnego Klubu Wolontariatu,
 - ✓ zaangażowanie w różne akcje i przedsięwzięcia charytatywne związane z działalnością Szkolnego Klubu Wolontariatu: Góra Grosza, Szlachetna Paczka, Świąteczna Paczka, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, akcja Biało-Czerwony Znicz na Kresowe Cmentarze, akcja Mogiłę Pradziada Ocal Od Zapomnienia, pomoc dla uczniów oraz mieszkańców gminy znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, pomoc dla dzieci dotkniętych biedą z różnych rejonów świata, zbiórka plastikowych nakrętek,
 - ✓ zaangażowanie w akcje ekologiczne: Sprzątanie Świata, Święto Ziemi, sprzątanie wybranych terenów naszej gminy (park, okolice pałacu, okolice szkoły), Oddaj używany telefon komórkowy, zbiórka zużytych baterii,
 - ✓ czynny udział w szkolnych i środowiskowych uroczystościach związanych z rozpoczęciem i zakończeniem roku szkolnego, obchodami 100-lecia Niepodległości Polski, pasowaniem pierwszoklasistów, pożegnaniem ósmoklasistów, Patronem Szkoły, Dniem Edukacji Narodowej, Świętem Szkoły, Świętem 11 Listopada, Barbórką, Świętem Konstytucji 3 Maja, Bożym Narodzeniem, Wielkanocą oraz w innych przedsięwzięciach wynikających z realizacji Kalendarza Szkolnych Uroczystości, a także z bieżących potrzeb szkoły,
 - ✓ włączanie się do organizacji imprez o charakterze integracyjnym: Dzień Dziecka, Dzień Chłopaka, Dzień Kobiet, Walentynki, Wigilia, Spotkanie Wielkanocne, Tłusty Czwartek, Klasowe Noce Filmowe, Gala Talentów,
 - ✓ chętny udział w klasowych i międzyklasowych wyjazdach do kina, na basen, do Aukwaparku, na narty, w wycieczkach (wycieczka klasy Vb do Pragi; wycieczka klasy IVb i Va do Wrocławia - zwiedzanie Panoramy Racławickiej, udział w lekcji o samorządzie w Urzędzie Marszałkowskim; wycieczka klasy I do Niemczy; wycieczki klasy II, IVb i Va do Srebrnej Góry - edukacyjna gra terenowa, zwiedzanie twierdzy, ognisko integracyjne; wycieczka klas I-VIII na objazdową wystawę w ramach programu MNiSW oraz Centrum Nauki Kopernik obejmującą działanie

„Naukobus” pod nazwą „Nauka dla Ciebie”; wycieczki klas I-VIII do Kłodzka; wycieczka klasy IVa do Krasiejewa, wyjazd klas VII i VIII na Uniwersytet Wrocławski; wycieczka klas VI i VII do Energilandii w Zatorze),

- ✓ zapał do udziału w zawodach sportowych oraz szkolnych imprezach o charakterze sportowym,
- ✓ współudział w realizacji szkolnego programu doradztwa zawodowego poprzez angażowanie swoich rodziców do prezentacji wykonywanych zawodów (poznanie zawodu przedsiębiorcy - klasa VI; poznanie zawodu pielęgniarki środowiskowej, florystki, pracownika ochrony, strażaka - klasa I i II; poznanie zawodu kierownika pociągu i położnej środowiskowej – klasa IV b), proponowanie poznawania miejsc pracy swoich rodziców jako klasowych wycieczek zawodoznawczych (lekcje zawodoznawcze klasy IVb i Va - w firmie BEN-AUTO, Elektronika Pojazdowa, Montaż Instalacji LPG w Kamieńcu Ząbk., w OSP 2 w Kamieńcu Ząbk., w sklepie wielobranżowym „Marysia” w Kamieńcu Ząbk., w hali Zakładu Taboru PKP Cargo SA w Kamieńcu Ząbk., w OSP 2 w Kamieńcu Ząbk. ; lekcje zawodoznawcze klasy I i II: w OHZ w Starczowie, w piernikarni w Niemczy; lekcja zawodoznawcza klasy IVa w aptece „Zdrowie” w Kamieńcu Ząbk., w OSP 2 w Kamieńcu Ząbk.; lekcje zawodoznawcze klasy VI i VII w OSP 2 w Kamieńcu Ząbk., wizyta w salonie fryzjerskim klasy VI i VII),
- ✓ realizację projektów edukacyjnych o różnej tematyce: Tydzień Edukacji Globalnej, Narodowe Czytanie „Przedwiośnia”, Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania w klasach I-II, Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia, Milion Dzieci Modli się na Różańcu, Niepodległość Polski na sportowo, Przyszłość zawodowa czwartoklasistów w andrzejkowych wróżbach, Światowy Dzień Zdrowia, Dzień Świadomości Autyzmu, Młodzi Głosują – wybory do Parlamentu, Mamy prawo do poczucia bezpieczeństwa w domu, szkole i środowisku, Tydzień Patriotyczny, Plejada Świętych, Wśród bogów na Olimpie, Jesienne zmagania w klasie drugiej, Bezpieczne przejście dla pieszych, Mój wymarzony zawód,
- ✓ liczny udział w zawodach sportowych oraz konkursach przedmiotowych, konkursie z Dolny Ślązaczek, BRD, konkursach recytatorskich (Konkurs Poezji Religijnej, Konkurs Recytatorski „Pegazik”, Konkurs Recytatorski Poezji Sybirackiej 2019 „Wiersze Ojców Naszych”, „Stąd nasz ród”), ortograficznych (o Złote Pióro Wójta Gminy Kamieniec Ząbkowicki, Dyktando Niepodległościowe „Po polsku o historii”), Ogólnopolskim Konkursie Historycznym „Losy żołnierza i dzieje oręża polskiego”, konkursie „Szopka Bardo 2018”,
- ✓ współpracę z kadrami szkoły w rozwiązywaniu problemów,
- ✓ chętnie wykonywanie prac dodatkowych związanych z realizacją celów zajęć oraz bieżących potrzeb szkoły.

Nauczyciele uważają, że zachęcają uczniów poprzez wiele działań do podejmowania różnorodnych aktywności na rzecz klasy, szkoły i środowiska, co potwierdza większość ankietowanych uczniów i rodziców.

83% nauczycieli uważa, że w budowaniu pozytywnej aktywności uczniów bardzo ważne jest docenianie ich pracy oraz prezentowanie uczniowskich zdolności, talentów, wytworów pracy na forum szkoły oraz poza szkołą, m.in. poprzez gazetki na korytarzach, arkusze pracy w grupach w klasie i na korytarzu szkolnym, stronę internetową szkoły i gminy, portale społecznościowe, informacje na dzienniku elektronicznym, prezentacje uczniowskie, plakaty, apele, gazetki klasowe, zdjęcia na stronach internetowych oraz w kronice szkoły, wystawy uczniowskich prac, wystąpienia publiczne. Potwierdza to większość uczniów i rodziców.

Dla pobudzania aktywności uczniów nauczyciele tworzą sytuacje sprzyjające poszukiwaniu przez uczniów różnych rozwiązań, stosują metody aktywizujące, podejmują działania służące uatrakcyjnianiu zajęć, budowaniu zaciekawienia tematem zajęć, wykorzystują różnorodne środki dydaktyczne, w tym TI, uwzględniają indywidualne możliwości uczniów. 76% nauczycieli przekazuje uczniom informację zwrotną, uzasadniającą ocenę. Zdaniem nauczycieli, uczniów i rodziców informacja zwrotna o ocenie (co uczeń zrobił dobrze, co wymaga poprawy) motywuje uczniów do pracy.

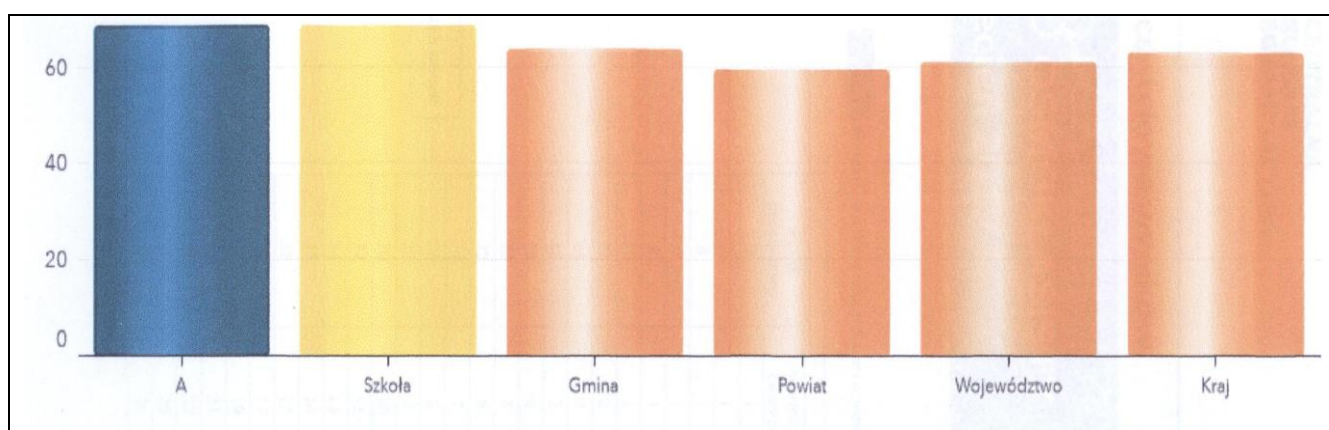
Rodzice doceniają działania szkoły na rzecz aktywności uczniów, ale jednocześnie proponują podjęcie lub rozszerzenie takich działań, jak kilkudniowe wycieczki klasowe i międzyklasowe, zielone szkoły, uczenie poprzez zabawę, wspieranie ambicji dziecka, wyrozumiałość i docenianie, obiektywizm, rozszerzenie oferty zajęć wyrównawczych, systematyczne wynagradzanie uczniów oceną wzorową za wzorowe zachowanie.

- Większość nauczycieli deklaruje, że monitoruje procesy edukacyjne prowadząc systematyczną analizę swoich działań, ocen uczniów, wyników diagnoz i sprawdzianów, opinii uczniów na temat zajęć (tematyki zajęć, sposobów oceniania, terminów testów, sprawdzianów, metod pracy na lekcjach).

Dyrektor szkoły podkreśla, że w szkole dużą uwagę przywiązuje się do zespołowej analizy osiągnięć uczniów poprzez:

- ✓ Okresowe podsumowanie (cztery razy w każdym roku szkolnym) wyników nauczania oraz sukcesów uczniów w zespołach przedmiotowych oraz na konferencjach rady pedagogicznej na poziomie poszczególnych klas i poszczególnych przedmiotów.
- ✓ Analizę ilościową, jakościową i kontekstową wyników sprawdzianów diagnostycznych (diagnoza wstępna z poszczególnych przedmiotów w klasach IV, diagnoza z j. polskiego w wybranych klasach w ramach projektu LEPSZA SZKOŁA prowadzonego przez GWO, diagnozy przedmiotowe z Nową Erą z wybranych przedmiotów w poszczególnych klasach) przeprowadzanych zarówno na początku roku szkolnego, jak i w czasie roku szkolnego oraz sprawdzianów próbnych przygotowujących do egzaminu ósmoklasisty i egzaminu ósmoklasisty.

Wyniki w % przeprowadzonego w roku szkolnym 2018/2019 po raz pierwszy egzaminu ósmoklasisty przedstawiają się następująco:

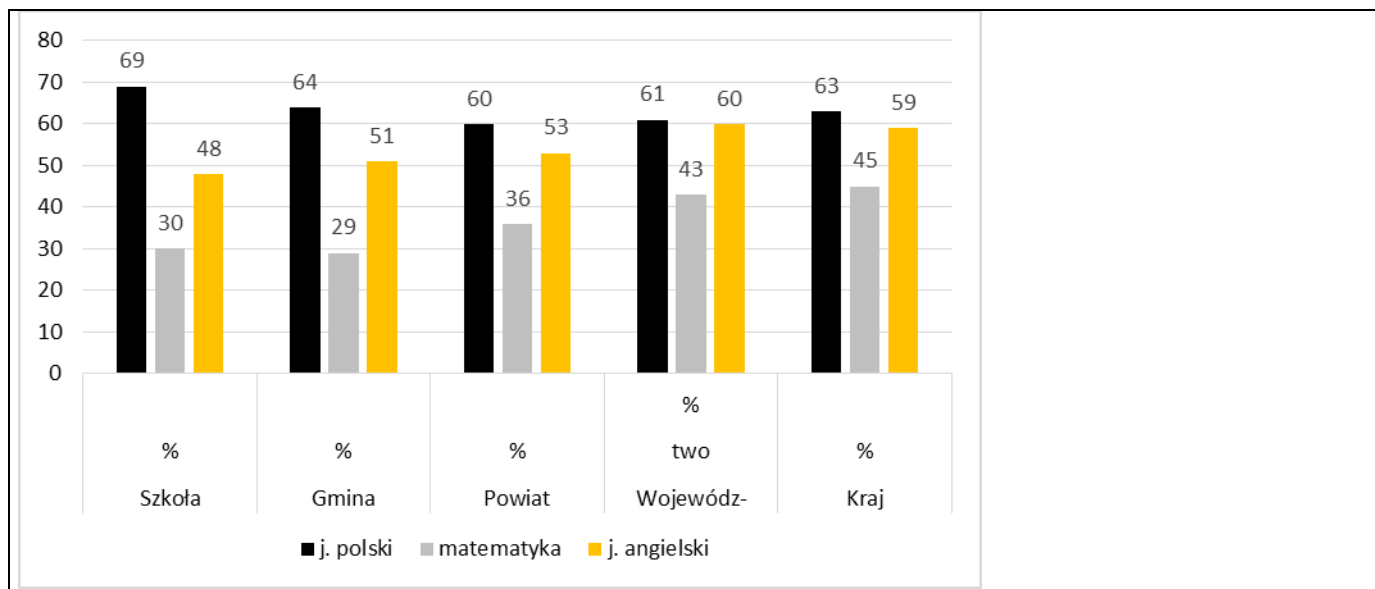

Jak wynika z powyższego diagramu średni wynik egzaminu ósmoklasisty ogółem w szkole jest wyższy niż średni wynik w kraju, województwie, powiecie i gminie.

Sukces ten wynika bezpośrednio z wyniku egzaminu z j. polskiego – 69%. Według skali staninowej średnich wyników szkół z egzaminu ósmoklasisty w 2019 r. jest to wynik wysoki na tle wyników ogólnopolskich.

Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty z poszczególnych przedmiotów przedstawiają się następująco:

Przedmiot	Szkoła %	Gmina %	Powiat %	Wojewódz- two %	Kraj %
j. polski	69	64	60	61	63
matematyka	30	29	36	43	45
j. angielski	48	51	53	60	59

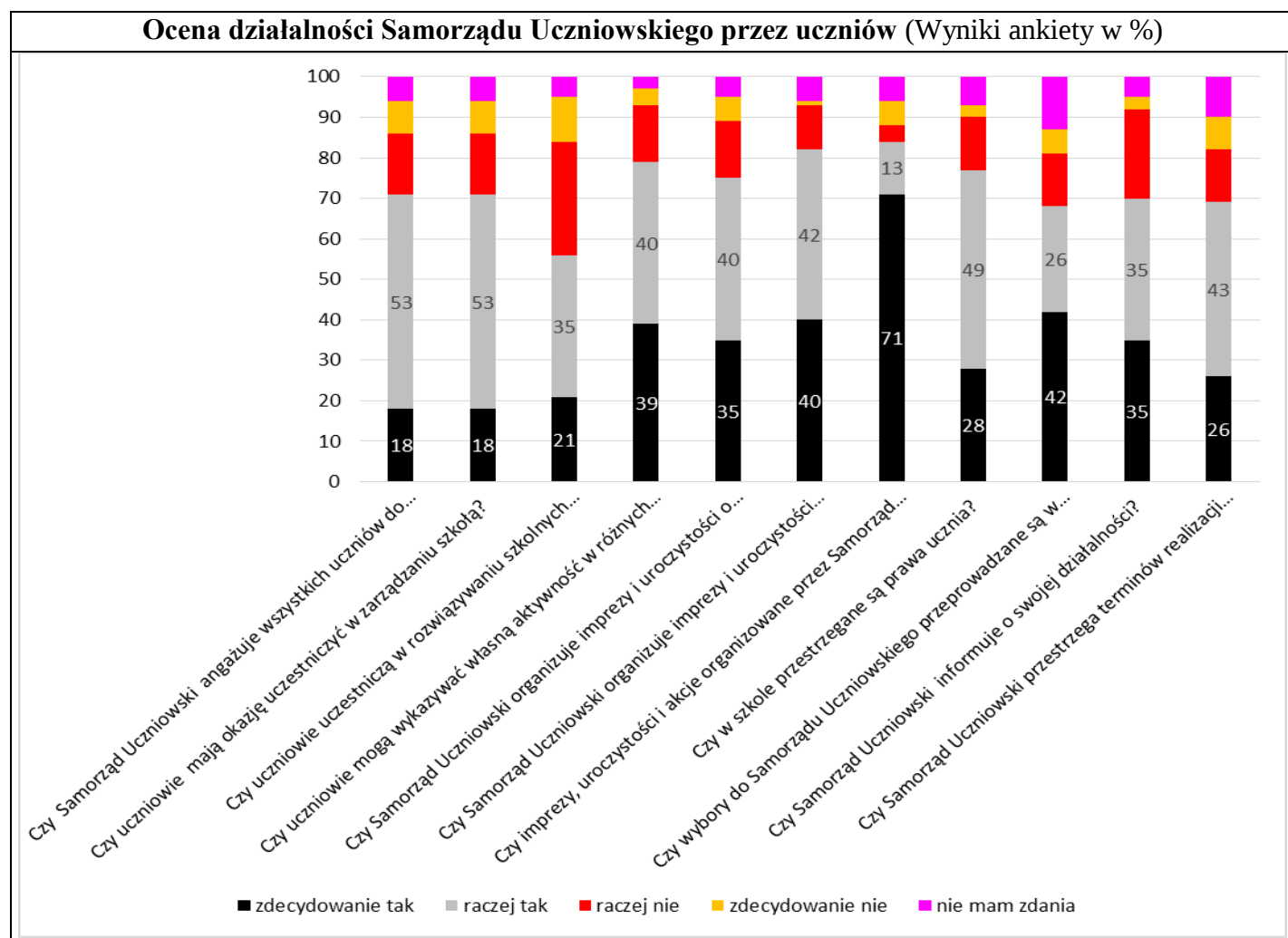

- Większość uczniów (91%), rodziców (83%) i nauczycieli (77%) uważa, że uczniowie mają realny wpływ na podejmowanie decyzji dotyczących szkoły.
- W opinii 88% nauczycieli w szkole uwzględniane są i realizowane pomysły uczniów, co potwierdza 75% uczniów i 68% rodziców. Wśród tych pomysłów najbardziej zauważane i doceniane są: gazetki, apele, imprezy okolicznościowe, zajęcia dodatkowe, klasowe noce filmowe, piątek bez zadań domowych, prezentacja swoich talentów i pomysłów na godzinach wychowawczych oraz na zajęciach pozalekcyjnych.

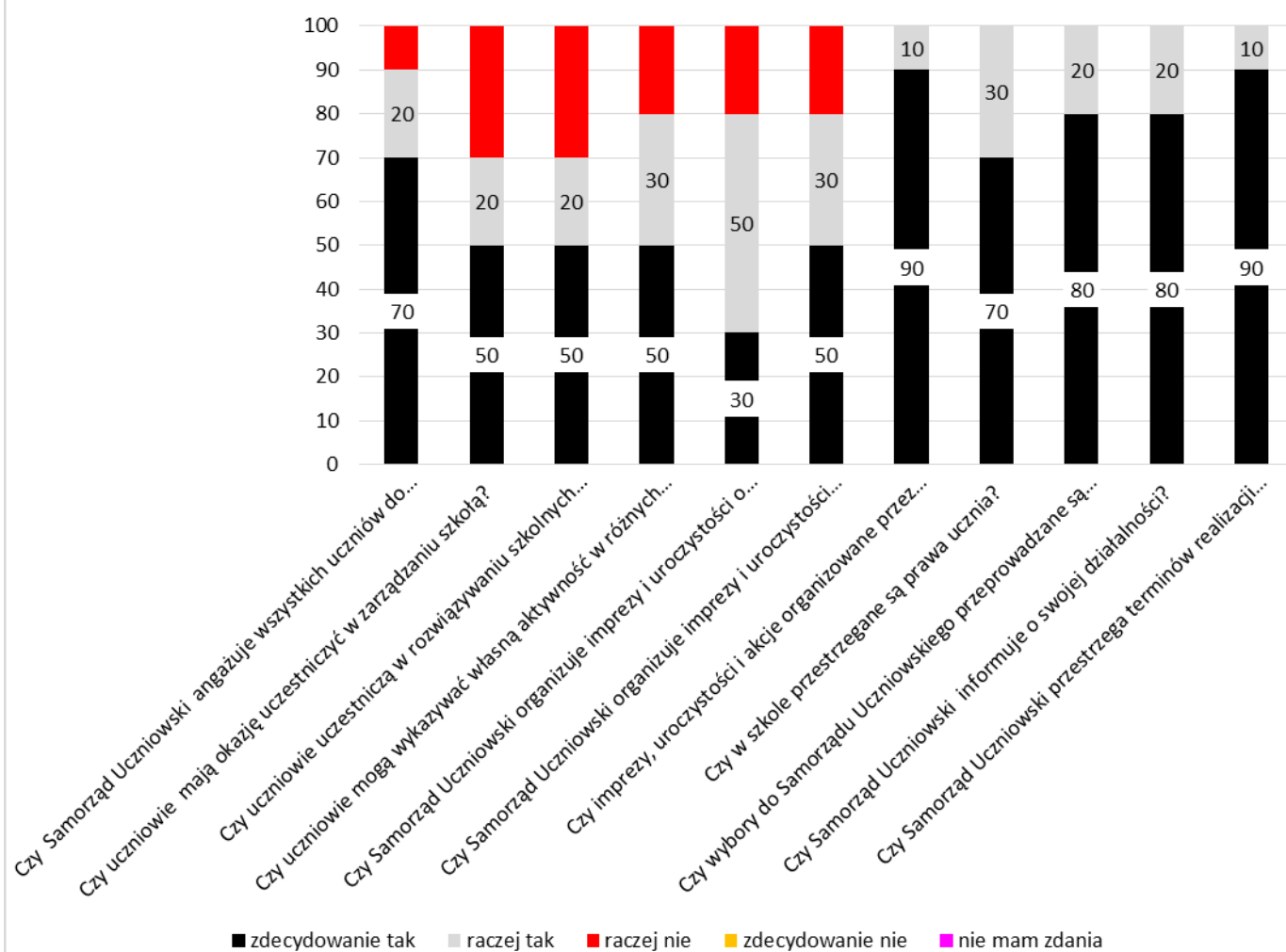
Zespół ewaluacyjny oceniał aktywność uczniów w szkole również poprzez analizę działalności Samorządu Uczniowskiego. W tym celu przeprowadzono badania ankietowe wśród uczniów, rodziców i nauczycieli. Ankietowani odpowiadali na następujące pytania:

- Czy Samorząd Uczniowski angażuje wszystkich uczniów do czynnego udziału w życiu szkoły?
- Czy uczniowie mają okazję uczestniczyć w zarządzaniu szkołą?
- Czy uczniowie uczestniczą w rozwiązywaniu szkolnych problemów?
- Czy uczniowie mogą wykazywać własną aktywność w różnych dziedzinach życia szkolnego?
- Czy Samorząd Uczniowski organizuje imprezy i uroczystości o charakterze kulturalno – oświatowym?
- Czy Samorząd Uczniowski organizuje imprezy i uroczystości środowiskowe?
- Czy imprezy, uroczystości i akcje organizowane przez Samorząd Uczniowski powinny być kontynuowane w przyszłym roku szkolnym?
- Czy w szkole przestrzegane są prawa ucznia?
- Czy wybory do Samorządu Uczniowskiego przeprowadzane są w sposób demokratyczny?
- Czy Samorząd Uczniowski informuje o swojej działalności?
- Czy Samorząd Uczniowski przestrzega terminów realizacji podjętych zadań?

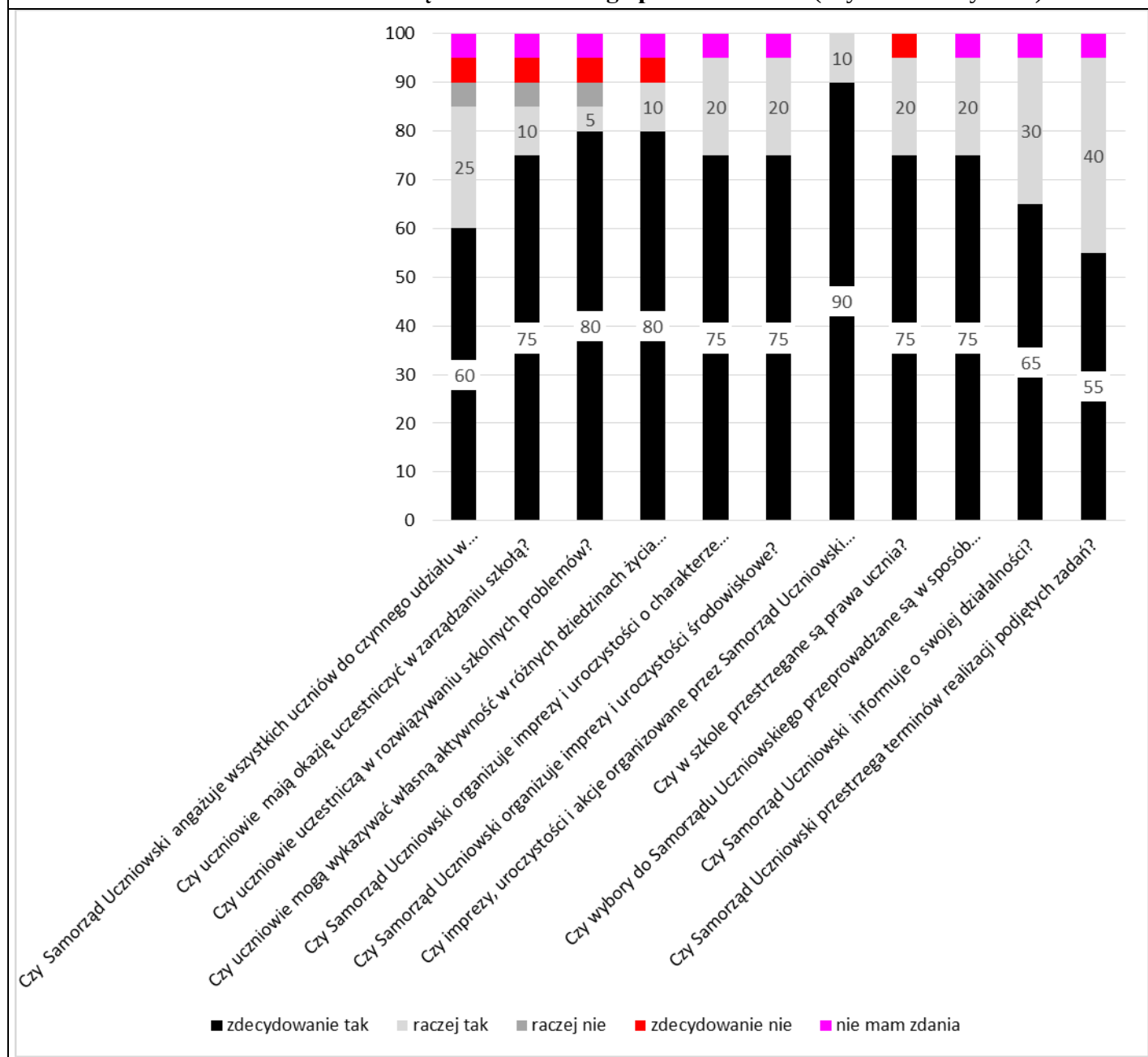
Wyniki ankiety przedstawiają poniższe wykresy:

Ocena działalności Samorządu Uczniowskiego przez nauczycieli (Wyniki ankiety w %)

Ocena działalności Samorządu Uczniowskiego przez rodziców (Wyniki ankiety w %)

Pomimo widocznej i ogólnie dobrze ocenianej pracy Samorządu Uczniowskiego istnieje wiele obszarów jego działalności, które w opinii uczniów, rodziców i nauczycieli wymagają udoskonalenia.

W szczególności:

- Uczniom należy stworzyć lepsze warunki do udziału w zarządzaniu szkołą oraz do uczestniczenia w rozwiązywaniu szkolnych problemów.
- Samorząd Uczniowski musi w większym stopniu angażować wszystkich uczniów do czynnego udziału w życiu szkoły.
- Samorząd Uczniowski powinien organizować więcej imprez i uroczystości środowiskowych oraz skuteczniej informować o swojej działalności.

Wnioski:

- Nauczyciele stwarzają liczne sytuacje, które zachęcają uczniów do podejmowania różnorodnych aktywności.
- W szkole uwzględniane są i realizowane pomysły uczniów.
- Uczniowie chętnie uczestniczą w obowiązkowych oraz dodatkowych zajęciach prowadzonych w szkole oraz chętnie i prawidłowo współpracują ze sobą w realizacji przedsięwzięć i rozwiązywaniu problemów.
- Uczniowie pozytywnie oceniają zajęcia pozalekcyjne prowadzone w szkole i jednocześnie zgłaszają potrzebę rozszerzenia oferty tych zajęć, zgodnie z uczniowskimi zainteresowaniami i potrzebami.
- Uczniowie w naszej szkole są aktywni, angażują się w zajęcia prowadzone w szkole, odnoszą sukcesy na miarę swoich możliwości, współpracują ze sobą w różnych przedsięwzięciach oraz w rozwiązywaniu problemów. Podejmują działania na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły.
- Nauczyciele zachęcają uczniów do pracy na rzecz własnego rozwoju poprzez stwarzanie odpowiednich sytuacji dydaktyczno-wychowawczych, dobieranie odpowiednich metod pracy i środków dydaktycznych, motywujący system oceniania wiadomości i umiejętności oraz zachowania.
- Wytwory pracy uczniów są prezentowane poprzez stronę internetową, plakaty, gazetki, wystawy, prezentacje.
- W przyszłości należy zadbać o ofertę zajęć pozalekcyjnych i wycieczek jak najbardziej zgodną z oczekiwaniami uczniów, np. koło taneczne, kilkudniowe wycieczki klasowe i międzyklasowe, zielone szkoły.
- Nauczyciele powinni wykazywać się w stosunku do uczniów wyrozumiałością, szerzej stosować nauczanie poprzez zabawę i w pełni wykorzystywać wszystkie sytuacje dydaktyczne i wychowawcze do wspierania ambicji uczniów.
- Nauczyciele w swojej pracy w każdej sytuacji muszą przestrzegać zasady obiektywizmu podczas oceniania uczniów oraz systematycznie wynagradzać uczniów oceną wzorową za wzorowe zachowanie.
- Należy doskonalić pracę Samorządu Uczniowskiego w taki sposób, aby wszyscy uczniowie mieli możliwość czynnego udziału w życiu szkoły.
- Należy włączać uczniów do udziału w różnych dziedzinach życia szkolnego i rozwiązywania szkolnych problemów.

PYTANIE KLUCZOWE:

– Czy w szkole kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne?

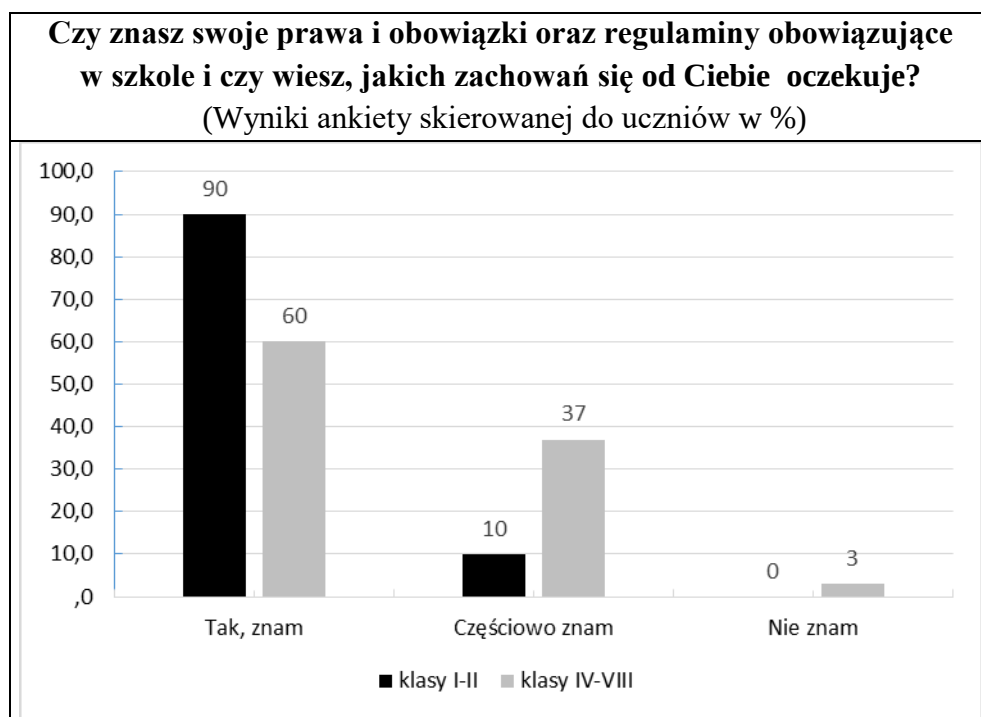
Przedmiotem ewaluacji było respektowanie norm społecznych w szkole. Celem badania było pozyskanie informacji na temat zachowania i przestrzegania norm społecznych wśród uczniów, które są gwarantem bezpieczeństwa w szkole. Ponadto przeprowadzone badania i ich dokładna analiza umożliwiły zebranie propozycji do planu działań mających na celu podniesienie poziomu przestrzegania norm społecznych wśród społeczności szkolnej.

WSKAŹNIKI

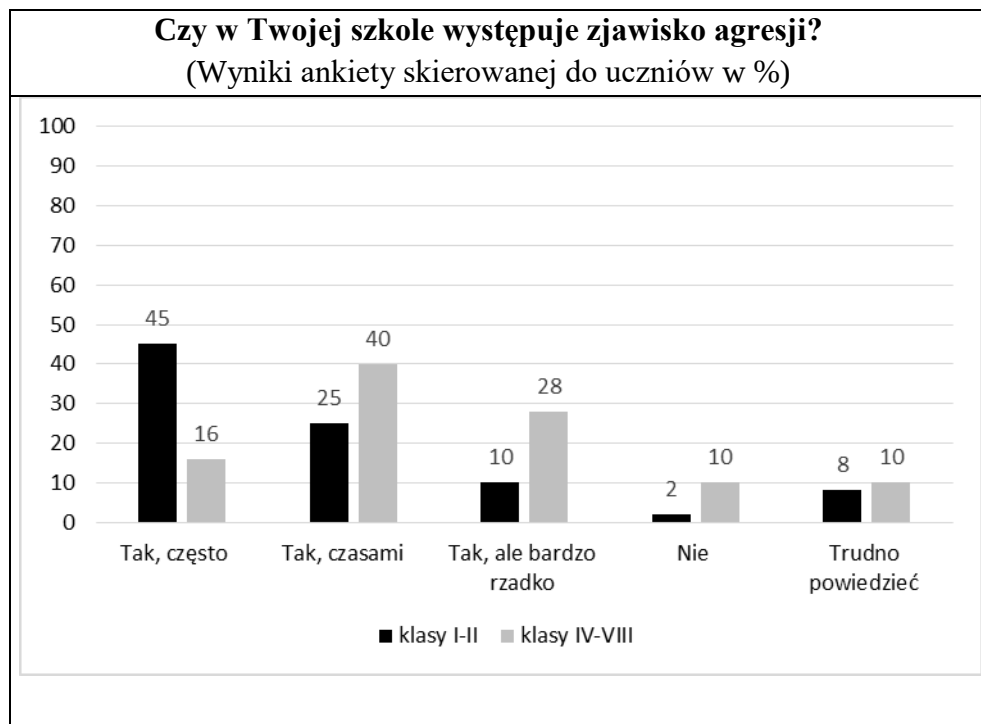
1. Szkoła realizuje działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanых zachowań.
2. Szkoła podejmuje systematyczne działania na rzecz kształtowania postaw patriotycznych.
3. Działania wychowawcze są dostosowane do potrzeb uczniów i środowiska.
4. Szkoła ocenia skuteczność działań wychowawczych i w razie potrzeby je modyfikuje.
5. Działania szkoły zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu.
6. Zasady zachowania i wzajemnych relacji w szkole są ustalone i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły oraz rodziców.

POZYSKANE W BADANIU USZCZEGÓLOWIONE INFORMACJE NA TEMAT WSKAŹNIKA/ WSKAŹNIKÓW

Większość uczniów uważa, że zna swoje prawa i obowiązki oraz regulaminy obowiązujące w szkole i wie, jakich zachowań się od nich oczekuje, co przedstawia wykres obok.

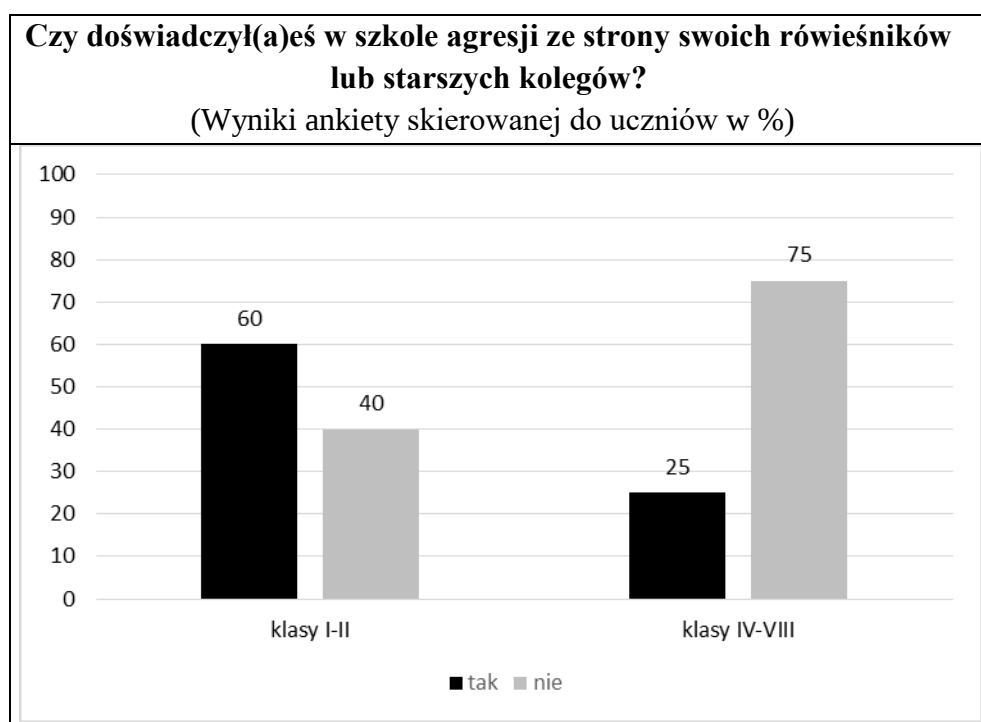
80% uczniów klas I-II i 90% uczniów klas IV-VIII zauważa na terenie szkoły zjawiska agresji często, czasami lub rzadko, co ilustruje przedstawiony obok wykres. Uczniowie uważają, że główną przyczyną agresywnych zachowań uczniów jest chęć zwrócenia na siebie uwagi, chęć zemsty, chęć pokazania kolegom własnej siły, pragnienie władzy i dominacji, wzorce zaczerpnięte z domu, wzorce zaczerpnięte ze środków masowego przekazu, w tym z mediów.

W opinii ponad połowy ankietowanych rodziców i nauczycieli uczniów do zachowań agresywnych skłania: chęć zwrócenia na siebie uwagi, wzorce zaczerpnięte z domu rodzinnego, wzorce zaczerpnięte z mass-mediów, pragnienie władzy i dominowania nad słabszymi, ukazanie kolegom własnej ważności i silnej pozycji w grupie. Niektórzy rodzice i nauczyciele wymienili również takie powody, jak: zemsta, zazdrość, kompleksy, przygoda i możliwość dobrej zabawy.

Fakt występowania zjawisk agresji często lub czasami potwierdza 66% ankietowanych nauczycieli, 72% ankietowanych pracowników administracji i obsługi oraz 70% ankietowanych rodziców klas I-II i 87% ankietowanych rodziców klas IV-VIII.

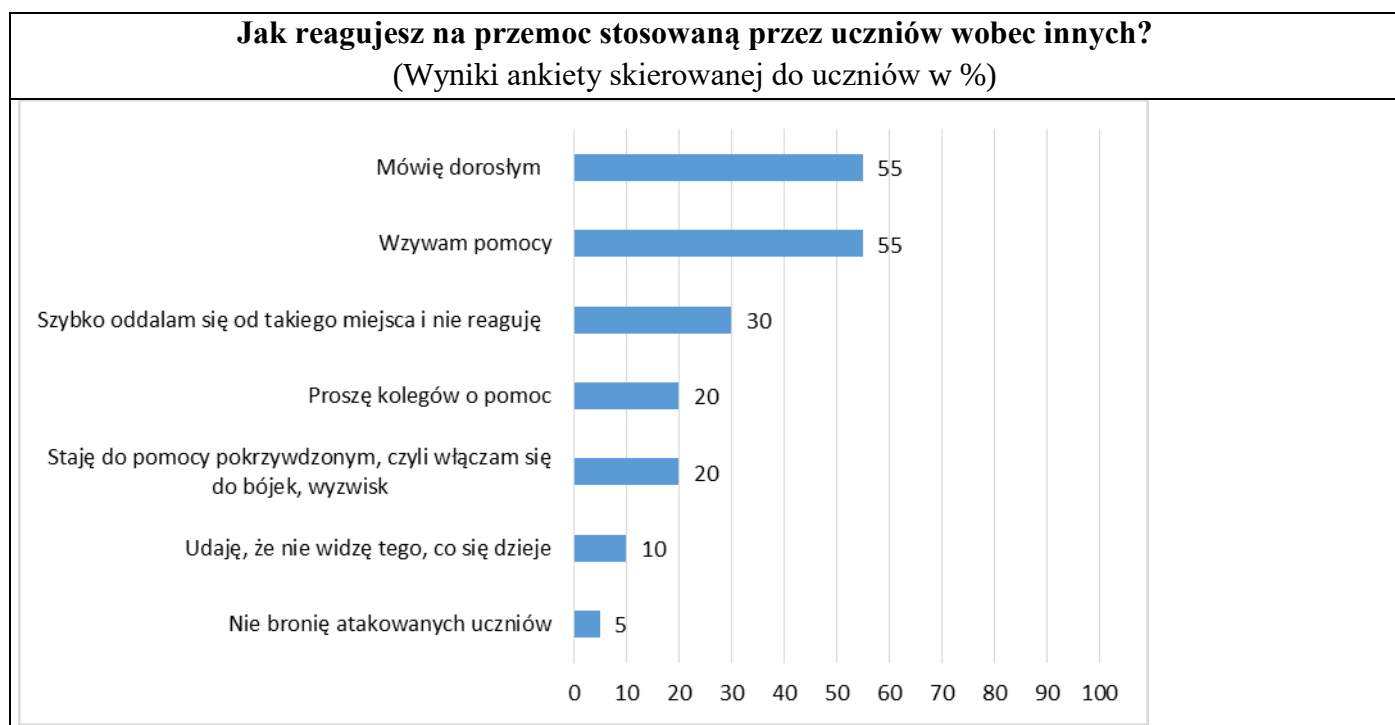
W każdej klasie znajdują się uczniowie, którzy uważają, że doświadczyli w szkole agresji ze strony rówieśników lub starszych kolegów.

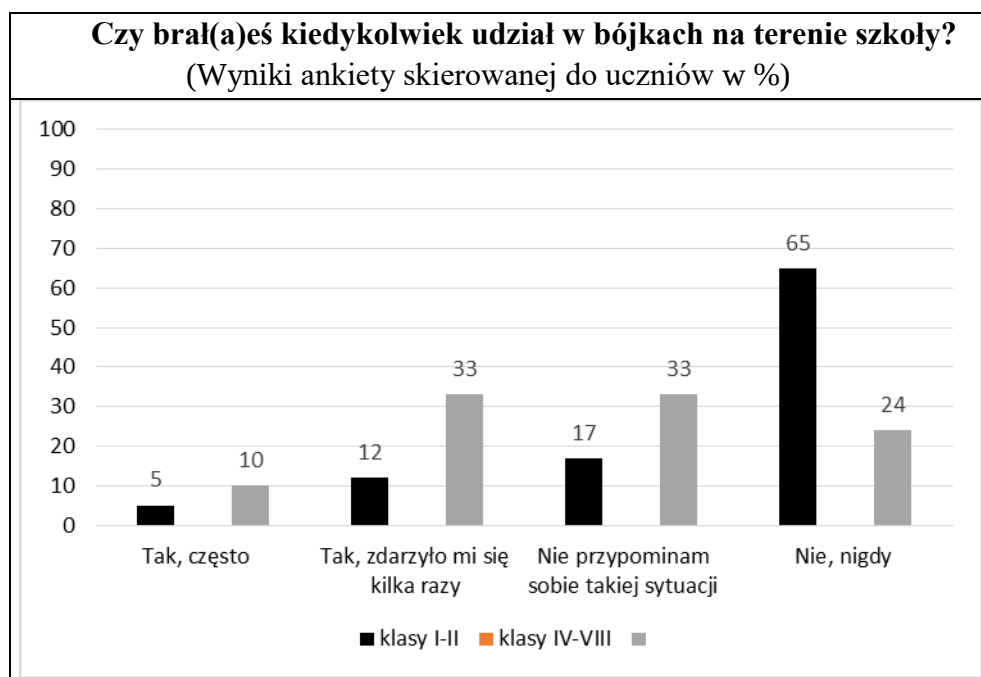
Uczniowie w różny sposób reagują na doświadczaną agresję. Większość z nich (95%) zwraca się o pomoc do nauczycieli lub innych pracowników szkoły. 15% uczniów zwraca się o pomoc do kolegów.

Część uczniów (w zależności od klasy od 10% do 20%) ignoruje doświadczaną agresję i odchodzi z miejsca, gdzie jej doświadczą. 10% uczniów nie broni się i nikomu nie opowiada o doświadczanej agresji. 20% uczniów broni się aktywnie, czyli „oddaje”, reagując agresją na agresję.

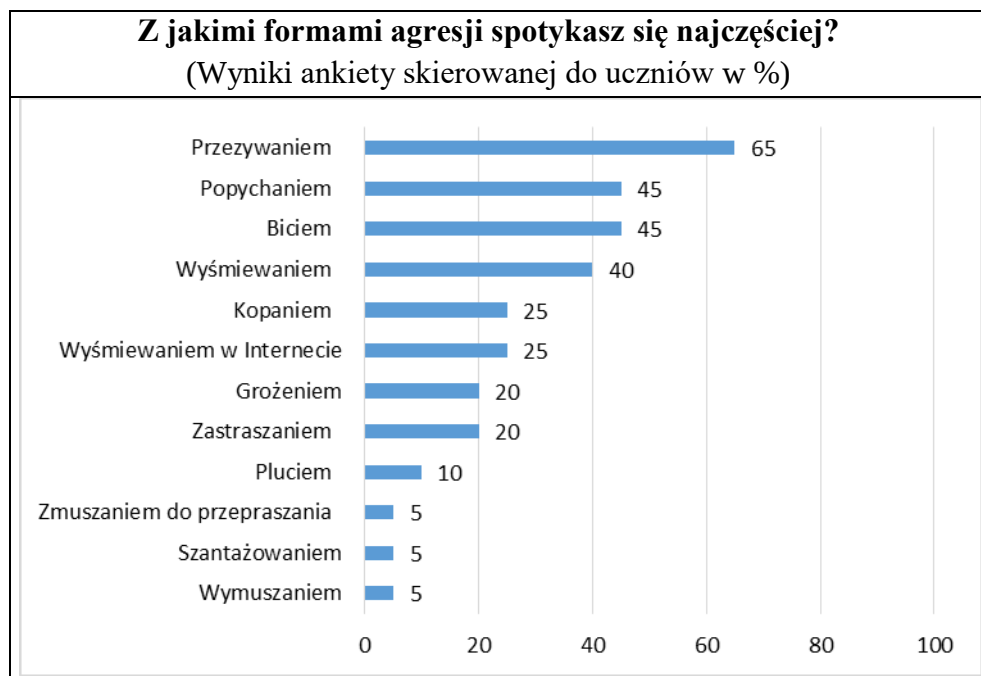
Odpowiadając na pytanie: Jak reagujesz na przemoc stosowaną przez uczniów wobec innych? Najwięcej uczniów (55%) odpowiedziało, że wzywa pomocy dorosłych, 30% uczniów szybko oddala się od takiego miejsca i nie reaguje, 20% uczniów szybko oddala się od takiego miejsca i nie reaguje, 20% uczniów włącza się do bójek, aby w ten sposób pomóc pokrzywdzonym.

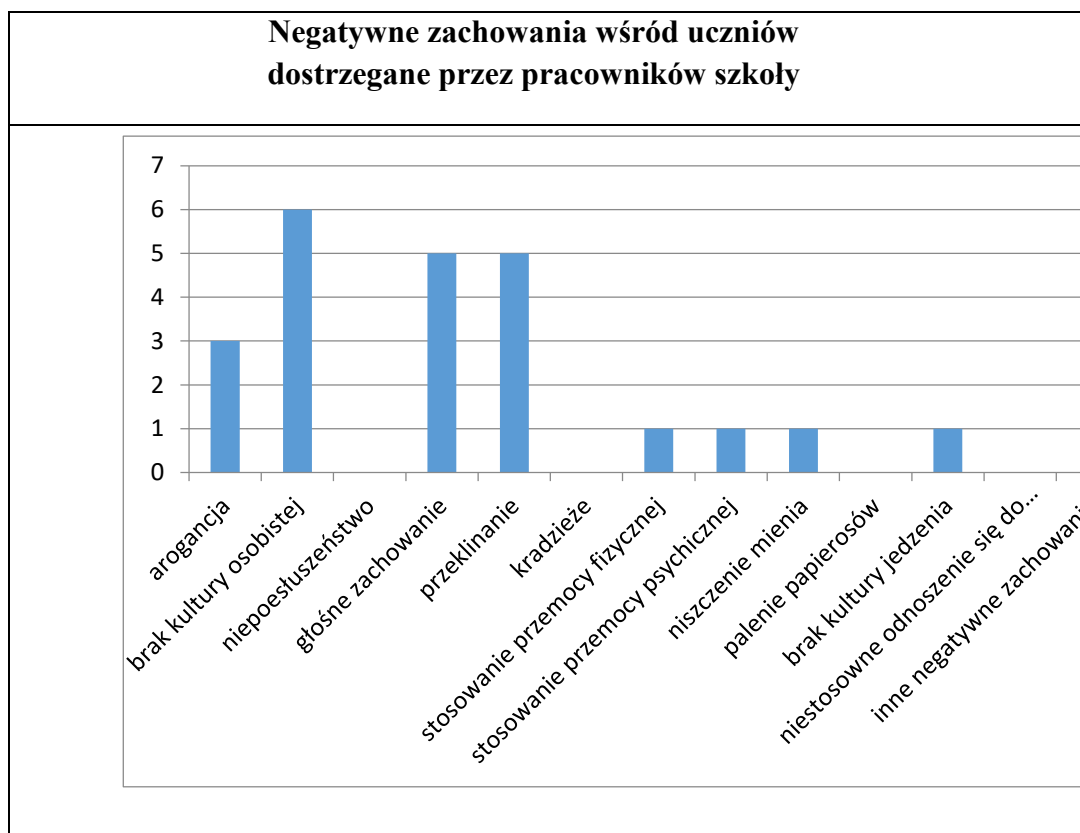
5% uczniów klas I-II i 10% uczniów klas IV-VIII stwierdza, że często brało udział w bójkach na terenie szkoły. 12% uczniów klas I-II i 33% uczniów klas I-VIII przyznaje się, że sporadycznie uczestniczyli w bójkach na terenie szkoły. Miejsca tych bójek to szatnia, teren za salą gimnastyczną, droga ze szkoły na salę gimnastyczną, boisko sportowe, teren przed szkołą, przystanki autobusowe, szkolne korytarze, toalety.

Uczniowie spotykają się na terenie szkoły z różnymi formami agresji, co przedstawia wykres obok.

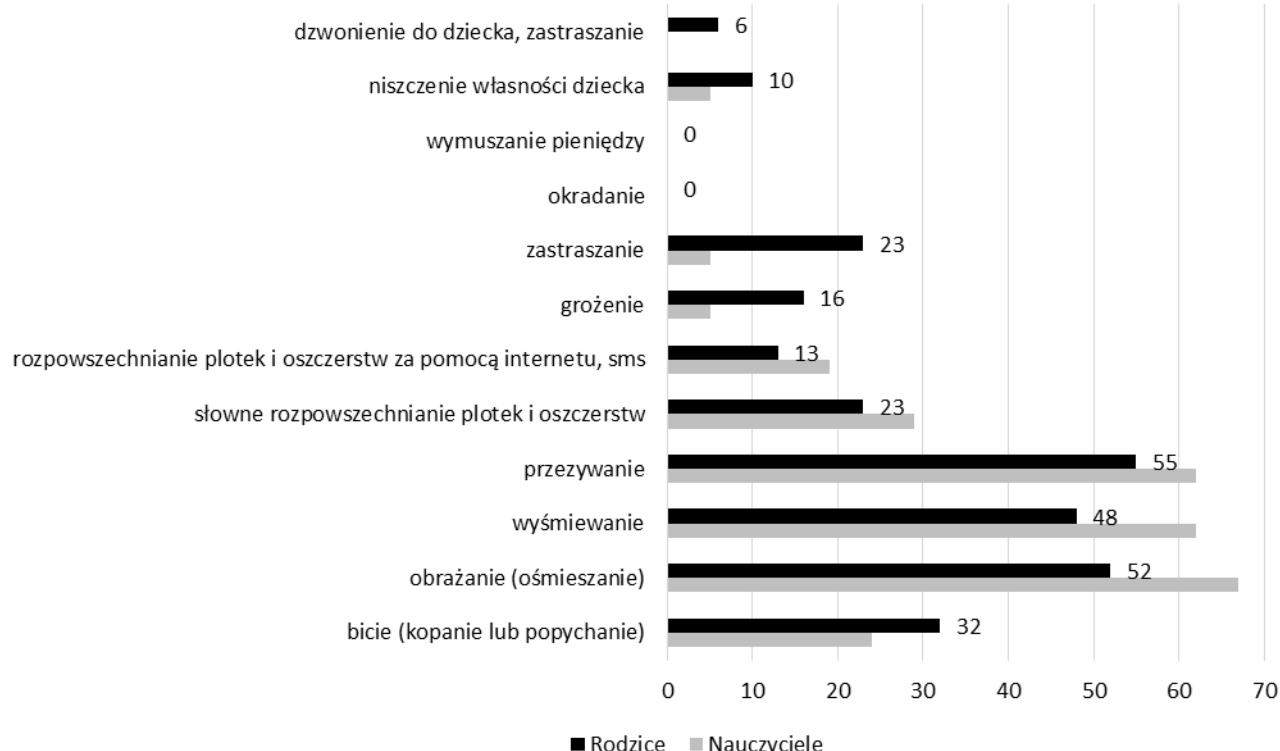
Pracownicy administracji i obsługi za szczególnie negatywne i częste negatywne zachowania uczniów uznają: brak kultury osobistej (86%), głośne zachowanie (71%), przeklinanie (71%), arogancję (43%).

Nauczyciele wśród najczęściej występujących negatywnych zachowań na terenie szkoły wymieniają: bicie, kopanie, popychanie, wyśmiewanie, przezywanie.

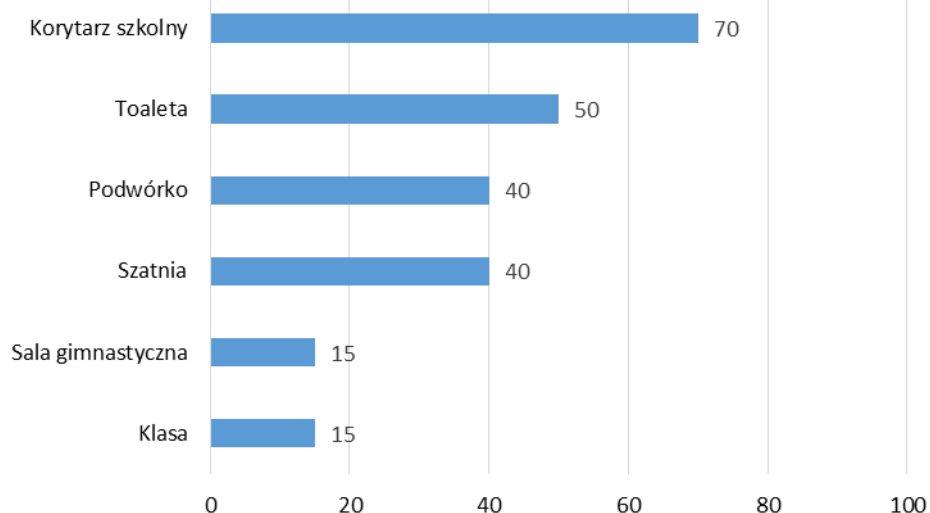
Rodzice uważają, że wśród negatywnych uczniowskich zachowań najczęściej występuje: przezywanie, wyśmiewanie, słowne rozpowszechnianie plotek i oszczerstw, bicie, obrażanie, ośmieszanie, zastraszanie.

Negatywne zachowania wśród uczniów dostrzegane przez rodziców i nauczycieli (Wyniki w %)

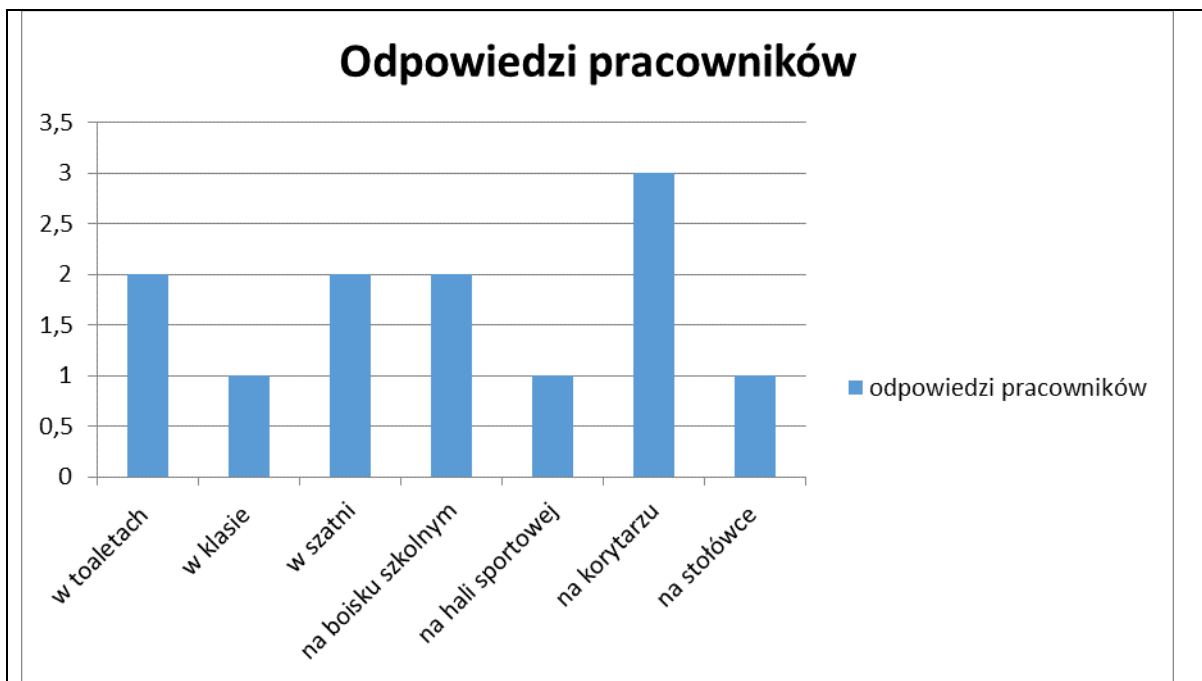
Które z wymienionych miejsc jest według Ciebie najbardziej niebezpieczne w szkole?

(Wyniki ankiety skierowanej do uczniów w %)

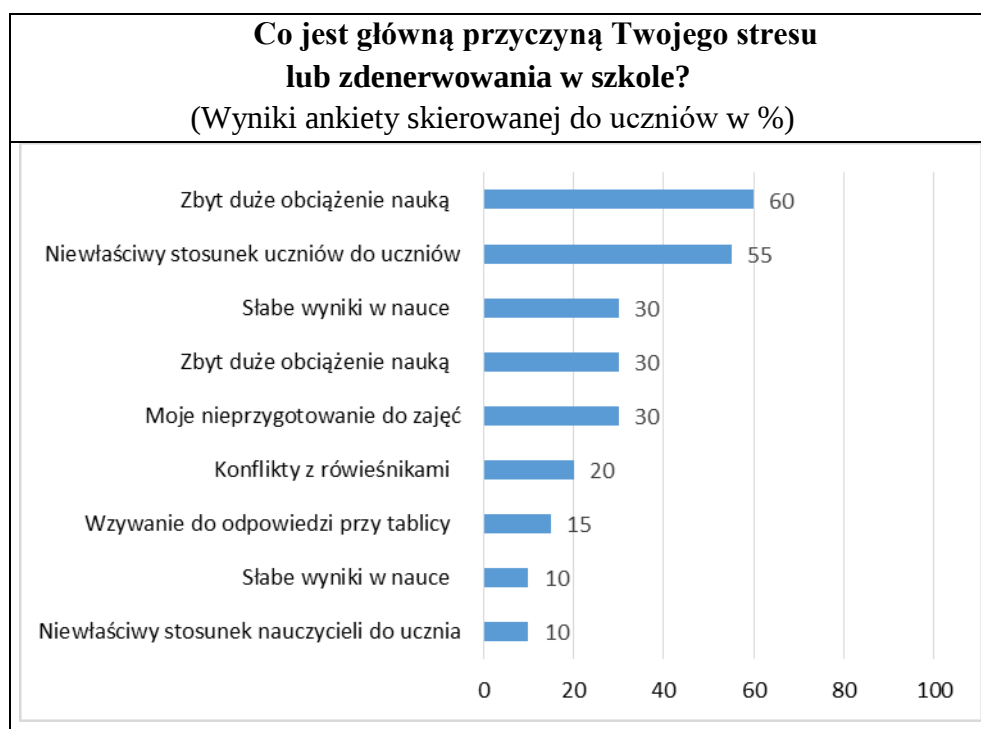

Za najbardziej niebezpieczne miejsce uczniowie uznają szkolne korytarze (70% uczniów) oraz szatnię (40% uczniów) i podwórko (40% uczniów).

Miejsca
wskazywane
jako
najbardziej
niebezpieczne
przez uczniów
potwierdzają
również
nauczyciele
i pracownicy
obsługi.

Większość uczniów (80%) lubi lub raczej lubi chodzić do szkoły, natomiast bezpiecznie lub raczej bezpiecznie w szkole czuje się tylko 45% uczniów. 10% uczniów uważa, że w szkole odczuwa często zdenerwowanie. Czasami odczucie zdenerwowania dotyka aż 70% uczniów. Główną przyczyną zdenerwowania uczniów w szkole jest zbyt duże obciążenie nauką (60%) i niewłaściwy stosunek uczniów do uczniów (55%).

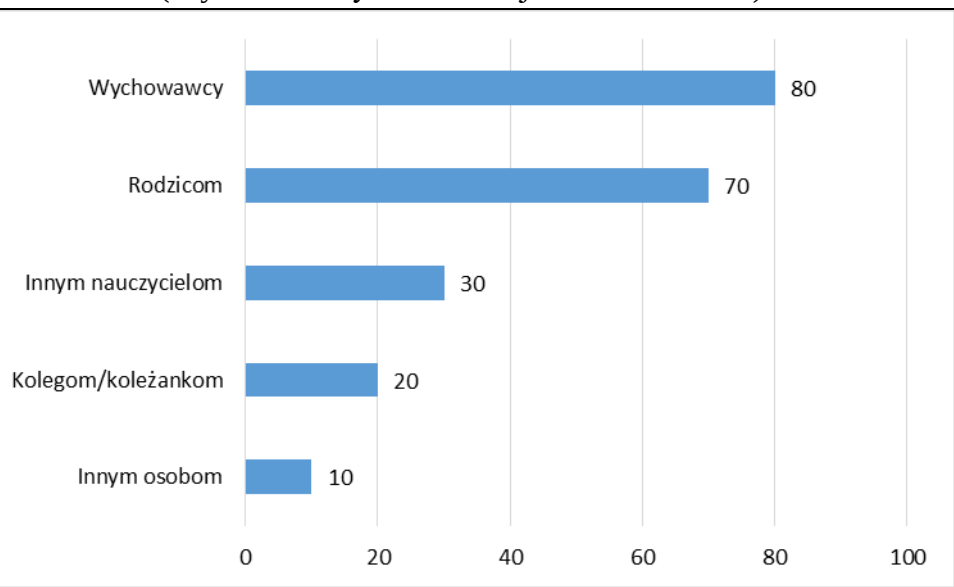
84% rodziców uczniów klas IV-VIII i 95% rodziców uczniów klas I-II uważa, że ich dzieci chodzą do szkoły chętnie lub raczej chętnie. Podobnego zdania jest 83% nauczycieli. 78% rodziców uczniów klas IV-VIII i 90% rodziców uczniów klas I-II uważa, że ich dzieci czują się w szkole bezpiecznie lub raczej bezpiecznie, co potwierdza 56% nauczycieli.

Cztery najczęściej wymieniane przez rodziców przyczyny zdenerwowania i stresu uczniów na terenie szkoły, to: niewłaściwy stosunek uczniów do uczniów (68%), zbyt duże obciążenie nauką (58%), niewłaściwy stosunek niektórych nauczycieli do uczniów (26%), nieprzygotowanie się dziecka do zajęć (16%).

Według nauczycieli podstawowe cztery powody do przeżywania stresu i zdenerwowania przez uczniów, to: niewłaściwy stosunek uczniów do uczniów (67%), konflikty z rówieśnikami (57%), nieprzygotowanie się ucznia do zajęć (48%), słabe wyniki w nauce (29%).

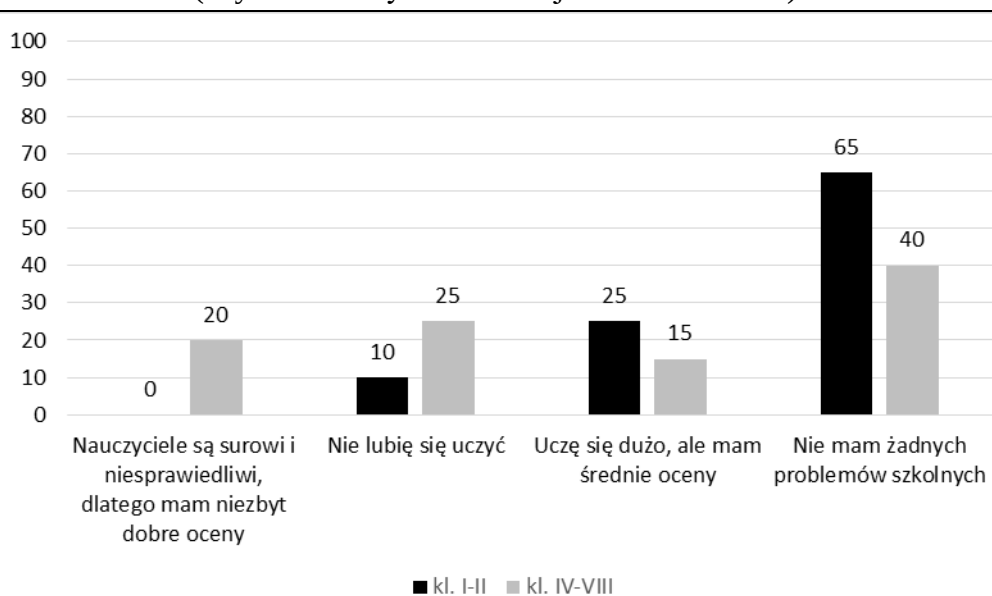
Większość uczniów deklaruje, że w trudnej sytuacji szkolnej zgłasza swoje problemy przede wszystkim wychowawcy i rodzicom.

Wyobraź sobie, że znalazł(a)ś się w trudnej sytuacji szkolnej, masz jakiś problem. Komu najpierw o tym powiesz?
(Wyniki ankiety skierowanej do uczniów w %)

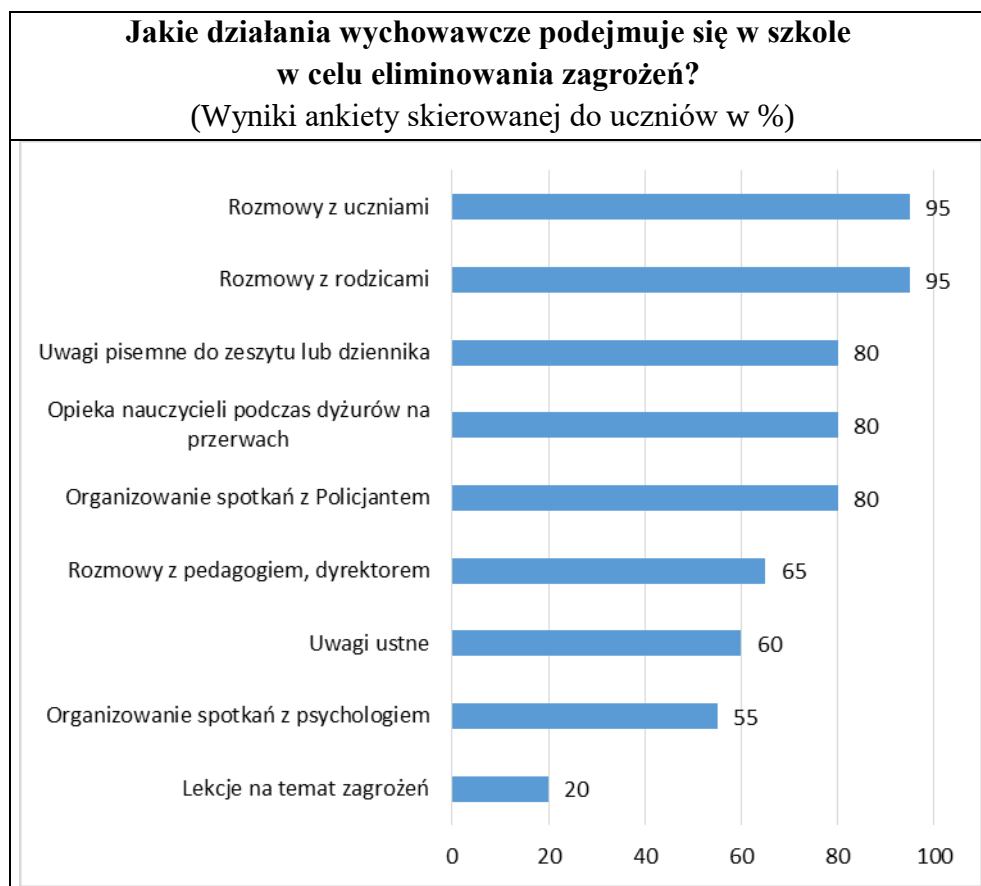
Uczniowie poproszeni o określenie swojej sytuacji szkolnej w przeważającej części uważają, że nie mają żadnych problemów szkolnych. W klasach starszych 20% uczniów uważa jednak, że niektórzy nauczyciele są surowi i niesprawiedliwi, co sprawia że mają niezbyt dobre oceny.

Jak określił(a)byś swoją sytuację szkolną?
(Wyniki ankiety skierowanej do uczniów w %)

Większość rodziców oceniających sytuację szkolną swojego dziecka uważa, że ich dzieci dobrze wywiązują się z obowiązków szkolnych i nie mają większych szkolnych problemów.

Większość uczniów uważa, że wszyscy nauczyciele reagują na niewłaściwe zachowania uczniów na lekcjach oraz na przerwach. Są to zarówno reakcje na bieżące sytuacje (rozmowy wychowawcze, opieka nauczycieli podczas dyżurów), jak również działania o charakterze profilaktycznym, takie jak: lekcje wychowawcze na temat zagrożeń, spotkania z psychologiem, spotkania z policjantem. Podobnego zdania w kwestii reagowania nauczycieli na zagrożenia i niewłaściwe zachowania uczniów jest ponad 90% rodziców.

Na podstawie poczynionych obserwacji można stwierdzić, że w szkole dobrze funkcjonuje wiele działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa wszystkich uczniów i pracowników oraz tworzenia przyjaznego klimatu szkoły, takich jak:

- systematyczny przegląd obiektów szkolnych i podwórka pod kątem stanu technicznego, sprawności sprzętów, bezpieczeństwa,
- bieżąca naprawa usterek, eliminowanie zagrożeń,
- modernizacja, odświeżanie pomieszczeń i korytarzy mająca na celu zwiększenie bezpieczeństwa i komfortu nauki i pracy,
- organizowanie próbnej ewakuacji,
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa przez wszystkich pracowników szkoły,
- zakaz opuszczania terenu szkoły w trakcie trwania zajęć oraz przerw śródlekcyjnych,
- dyżury nauczycielskie na przerwach, również na zewnątrz szkoły w czasie ciepłych dni,
- przestrzeganie procedur zwalniania uczniów z zajęć oraz usprawiedliwiania ich nieobecności,
- zeszyty korespondencji z rodzicami, kontakty nauczycieli z rodzicami poprzez dziennik elektroniczny,
- poszerzanie oferty zajęć pozalekcyjnych, w tym realizacja zajęć z projektu edukacyjnego „Wiedza i doświadczenie kluczem przyszłości”,
- zapewnienie opieki pedagogiczno-psychologicznej uczniom i ich rodzinom,
- zapewnienie wsparcia pedagogiczno –psychologicznego nauczycielom,
- dostosowywanie wymagań edukacyjnych wobec uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- organizowanie pomocy koleżeńskiej,
- organizowanie konferencji, szkoleń, warsztatów, indywidualnych porad,
- organizowanie wycieczek edukacyjno-integracyjnych,

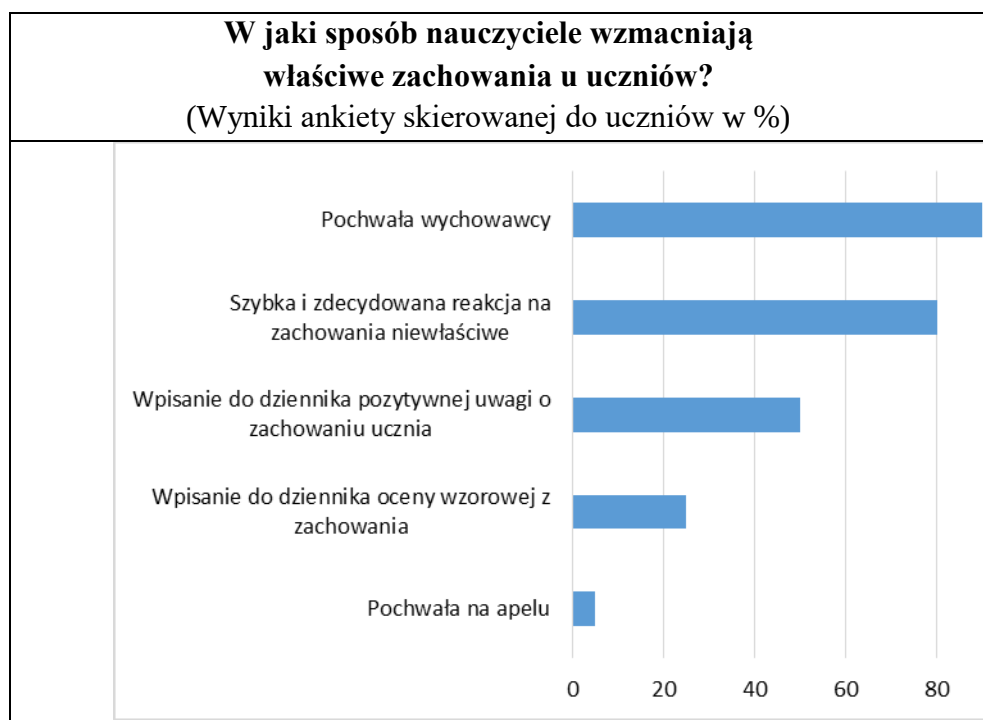
- organizowanie konkursów, imprez kulturalnych i rozrywkowych, dyskotek szkolnych,
- funkcjonowanie Samorządu Uczniowskiego oraz Szkolnego Klubu Wolontariatu,
- współpraca z policją oraz interdyscyplinarnym zespołem ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, współpraca z gminnym ośrodkiem pomocy społecznej.
- coroczna diagnoza środowiska szkolnego w kwestii sytuacji wychowawczej, bytowej i edukacyjnej, służąca konstruowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego.

Nauczyciele w bieżącej pracy podejmują następujące działania wychowawcze i profilaktyczne w celu poprawy bezpieczeństwa uczniów: pogadanki, rozmowy pouczające, rozmowy indywidualne z uczniami, rozmowy z rodzicami, pochwały i upomnienia, zajęcia profilaktyczne, ćwiczenia relaksacyjne, kontrakty klasowe, lekcje wychowawcze, zajęcia na temat zagrożeń, wspólne gry i zabawy, wykorzystanie literatury, opracowanie scenariuszy zajęć odpowiadających na dany problem, aktywne, konsekwentne pełnienie dyżurów na przerwach, organizowanie spotkań z policjantami, organizowanie spotkań z przedstawicielami OSP, organizowanie spotkań z pedagogiem i psychologiem.

Według nauczycieli działania te przynoszą konkretne efekty, takie jak: poprawę świadomości uczniów w zakresie potrzeby respektowania norm społecznych, wyciszenie uczniów, chwilową poprawę zachowania, stopniową poprawę zachowania, większą kontrolę swojego zachowania przez uczniów, zgłaszanie przez uczniów zaistniałych problemów wychowawcom i innym nauczycielom, akceptowanie siebie nawzajem, uczniowie są względem siebie bardziej tolerancyjni, zmniejszenie problemów wychowawczych, lepszą współpracę z rodzicami, zdobywanie przez uczniów pozytywnych ocen z zachowania, samodzielne, pozbawione agresji, rozwiązywanie przez uczniów drobnych konfliktów.

Nauczyciele jasno komunikują, jakich zachowań oczekują od uczniów, podejmując następujące działania: zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, ZWO, kryteriami ocen z zachowania, zawarcie kontraktu klasowego, indywidualne rozmowy, rozmowy/ pogadanki z całą klasą, rozmowy/pogadanki z grupą uczniów, systematyczne przypominanie, jakie zachowania są właściwe oraz jakie są konsekwencje za niewłaściwe zachowania, pochwały, uwagi, zajęcia profilaktyczne.

85% uczniów uważa, że nauczyciele wzmacniają lub raczej wzmacniają u uczniów właściwe zachowania poprzez różne działania, co przedstawia zamieszczony obok wykres.

Wszyscy nauczyciele deklarują, że wzmacniają właściwe zachowania uczniów, co potwierdza 90% rodziców klas I-II i 85% rodziców klas IV-VIII. Działania nauczycieli w zakresie wzmacniania pozytywnych zachowań uczniów, to: pochwała zachowania, wpisanie do dziennika oceny wzorowej

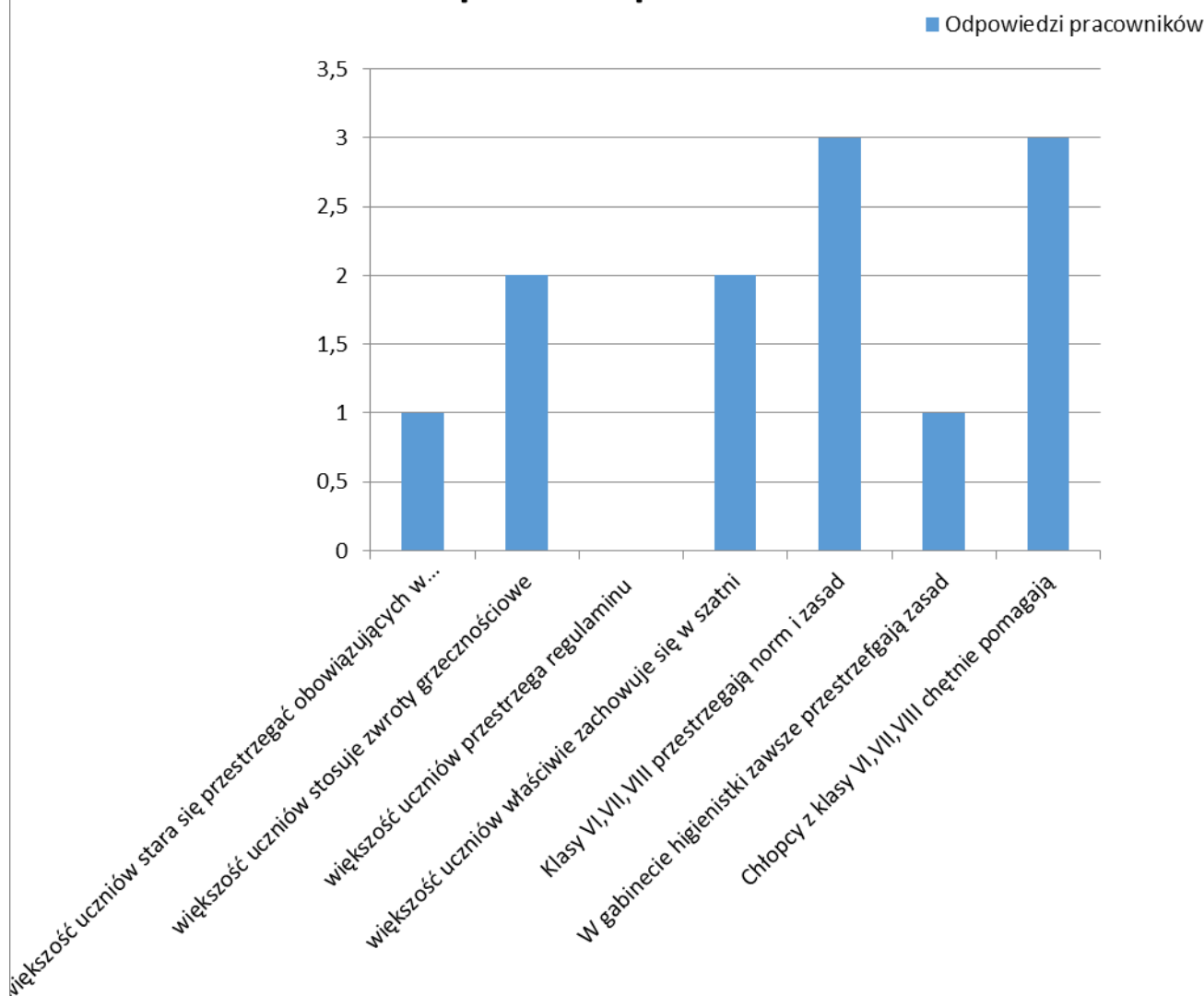
z zachowania, wpisanie do dziennika pozytywnej uwagi o zachowaniu ucznia, wnioskowanie o pochwałę na apel, wnioskowanie o nagrodę Dyrektora Szkoły, Stypendium Wójta Gminy Kamieniec Ząbkowicki, szybka i zdecydowana reakcja na zachowania niewłaściwe.

81% nauczycieli deklaruje, że diagnozuje zachowania uczniów. Zachowania uczniów diagnozują przede wszystkim wychowawcy oraz pedagog szkolny. Wyniki diagnozy są wykorzystywane do opracowania i modyfikacji programów wychowawczo-profilaktycznych, ukierunkowania planu pracy wychowawcy i doboru tematyki godzin wychowawczych, rozmów z uczniami, wdrażania ich do samooceny i samokontroli, wyłonienia dzieci z grupy ryzyka celem objęcia działaniami profilaktycznymi, pracy indywidualnej z uczniem, analizowania uwag w zeszycie uwag, wdrażania zasad i norm bezpiecznego zachowania, pracy indywidualnej celem ustalenia działań naprawczych, kierowania uczniów do pedagoga szkolnego, organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej, wystawiania ocen z zachowania, rozmów z rodzicami.

Reagowanie nauczycieli na niewłaściwe zachowania uczniów zdaniem nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi przynosi pożądane rezultaty, ponieważ dostrzegają oni pozytywne zachowania uczniów, respektowanie norm przyjętych w szkole.

Pracownicy szkoły zauważyli, że najkulturalniej zachowują się uczniowie klas starszych (VI – VIII), którzy prawie zawsze używają zwrotów grzecznościowych, przestrzegają zasad obowiązujących w szkole i chętnie pomagają.

Odpowiedzi pracowników

Uczniowie najczęściej zgłaszali następujące pomysły, które można wykorzystać w przeciwdziałaniu zachowaniom agresywnym w naszej szkole:

- przenieść ucznia za niewłaściwe zachowanie do innej szkoły (45% ankietowanych uczniów),
- poprosić rodzica, żeby siedział z uczniem w ławce podczas lekcji (5% ankietowanych uczniów),
- zwracać uczniom uwagę spokojnie, bez podnoszenia głosu (35% ankietowanych uczniów).

Rodzice zgłosili następujące propozycje dodatkowych działań w celu przeciwdziałania uczniowskiej agresji:

- uczenie empatii, tolerancji i asertywności,
- aktywne promowanie dobrych wzorców osobowych,
- rozwijanie zainteresowań, uzdolnień, pasji,
- propagowanie zajęć ruchowych i uprawiania sportu, uczenie zdrowej rywalizacji,
- przywrócenie bramek do piłki nożnej oraz udostępnienie boiska dzieciom po zajęciach szkolnych, żeby miały po szkole gdzie się „wyszaleć”,
- rozmowy wychowawcze, tłumaczenie, wyjaśnianie zdarzeń związanych z konkretnymi zachowaniami uczniów,
- wspólne zajęcia wzmacniające więzi pomiędzy uczniami,
- prace społeczne na rzecz szkoły, włączanie „trudnej” młodzieży do pracy na rzecz wolontariatu,

- obozy integracyjne,
- uwrażliwianie uczniów na problemy i potrzeby innych osób poprzez organizowanie wyjazdów do domów dziecka, hospicjów, domów spokojnej starości,
- wyjazdy do teatrów i kina, gdzie uczniowie będą mieli okazję zetknąć się z inną kulturą społeczną,
- zmniejszenie ilości zadań domowych,
- organizowanie spotkań z psychologiem, pedagogiem dla uczniów oraz dla rodziców,
- współpraca z rodzicami uczniów sprawiających problemy wychowawcze, bezzwłoczne omawianie problemów wychowawczych z rodzicami,
- dzieci z problemami powinny być kierowane do odpowiedniej poradni,
- konsekwentne przestrzeganie zasad klasyfikowania i promowania, w tym w uzasadnionych przypadkach wystawianie ocen końcoworocznych niedostatecznych,
- konsekwentne karanie uczniów za niewłaściwe zachowania, zgodnie z Zasadami Wewnątrzszkolnego Oceniania, w tym zawieszanie uczniów w prawach ucznia,

Nauczyciele uważają, że agresywnym zachowaniom uczniów można przeciwdziałać poprzez:

- instalację kamer na każdym korytarzu,
- zmniejszenie, prawidłowe zagospodarowanie czasu wolnego na świetlicy,
- natychmiastowe i prawidłowe reagowanie na niewłaściwe zachowania uczniów,
- eliminowanie ze słownictwa uczniów określeń typu: konfident, skarżypyta,
- propagowanie zachowań kulturalnych i życzliwych wobec innych,
- rozmowy wychowawcze z uczniami na lekcjach,
- zaopatrzenie każdej klasy w skarbonkę, do której uczniowie będą wrzucali drobne pieniądze za przekleństwa.

Pracownicy administracji i obsługi wskazali następujące propozycje rozwiązań mających na celu eliminowanie niepożądanych zachowań uczniów:

- pogadanki z rodzicami, aby uświadamiać im zachowanie dzieci oraz aby rodzice wyciągali konsekwencje z niewłaściwego zachowania dziecka,
- apele, godziny wychowawcze poświęcone omawianiu właściwego zachowania uczniów na terenie szkoły,
- na każdej godzinie wychowawczej wychowawcy powinni przypominać o zasadach właściwego zachowania,
- nauczyciele dyżurni powinni cały czas monitorować miejsce dyżuru i nie wykonywać podczas dyżuru innych czynności, takich jak np. rozmowy z uczniami, rozmowy z innymi nauczycielami, rozmowy z rodzicami, używanie telefonu komórkowego.

Pomysły uczniów na zwiększenie bezpieczeństwa w szkole:

- zainstalować we wszystkich klasach i szatniach kamery (30% ankietowanych uczniów),
- przydzielić uczniom niewłaściwie zachowującym się osobnego nauczyciela do pilnowania (5% ankietowanych uczniów),
- przenosić uczniów za złe zachowanie do innej szkoły (5% ankietowanych uczniów),
- wzywać policję (5% ankietowanych uczniów),
- natychmiast reagować na niewłaściwe zachowania ucznia (5% ankietowanych uczniów).

Rodzice proponują następujące działania zwiększające w szkole bezpieczeństwo:

- spotkania z policjantem, psychologiem na tematy współczesnych zagrożeń w sieci,
- organizacja zajęć pozalekcyjnych rozwijających umiejętności taneczne, plastyczne,

- rozbudowanie szkolnego monitoringu,
- wyznaczenie bezpiecznego parkingu przy szkole.

Propozycje nauczycieli służące poprawie bezpieczeństwa uczniów w szkole:

- wzmocnienie monitoringu na zewnątrz szkolnego budynku,
- zwiększenie nadzoru nad uczniami podczas przerw,
- ograniczenie dostępu osób postronnych do budynku szkolnego, sprawdzanie odwiedzających przy wejściu do szkoły,
- zwiększenie nadzoru nad uczniami we wszystkich szatniach,
- uczniowie powinni nosić na terenie szkoły identyfikatory,
- organizacja klasowych i szkolnych dni bez agresji,
- działania dyrektora szkoły służące wyciąganiu konsekwencji wobec uczniów, którzy nie przestrzegają właściwych zasad zachowania,
- nauczyciele powinni mówić o realnych zagrożeniach zdrowia i życia płynących z niewłaściwych zachowań oraz z używek, takich jak papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze, energetyki,
- więcej rozmów z uczniami na temat ich zachowania,
- organizowanie spotkań z psychologiem dla uczniów i rodziców,
- angażowanie wszystkich uczniów do organizacji szkolnych uroczystości, wystrzeganie się faworyzowania uczniów przez nauczycieli,
- słuchanie i współpraca z rodzicami, gdy ich dzieci czują się zagrożone przez innego ucznia,
- zaangażowanie Samorządu Uczniowskiego i uczniów - liderów w poznanie problemów z „wewnątrz” szkoły,
- rozmowa z uczniami na temat zagrożeń obecnych w „sieci”,
- przyrządy służące do doświadczeń z chemii i fizyki powinny być zamknięte w osobnej szafce lub pomieszczeniu,
- zamontowanie windy w szkole,
- pedagogizacja rodziców, w tym uświadamianie rodziców, że zastraszanie dzieci w domu przenosi agresję do szkoły.

W poszukiwaniu odpowiedzi na pytanie: Czy w szkole kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne? zostały również przeprowadzone wywiady z dyrektorem szkoły i pedagogiem szkoły.

Dyrektor szkoły ocenia, że warunki, w jakich uczą się i przebywają uczniowie są bezpieczne. Podkreśla również, że podejmowane są liczne działania służące zapewnieniu uczniom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego. Szkoła jest monitorowana, a teren ogrodzony. Uczniowie są pod opieką nauczyciela zarówno podczas zajęć w szkole, jak i poza nią, podczas imprez i uroczystości szkolnych, środowiskowych. Mają także zapewnioną opiekę osób dorosłych podczas dojazdów do szkoły. Nauczyciele podejmują liczne działania profilaktyczne, polegające na uświadamianiu dzieciom i ich rodzicom zagrożeń oraz konsekwencji złych zachowań. Pedagog szkoły potwierdza informacje uzyskane od dyrektora szkoły oraz wskazuje dodatkowo, że dla zapewnienia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego uczniowie mają w każdym dniu zajęć szkolnych możliwość bezpośredniego kontaktu z pedagogiem oraz korzystają z konsultacji. Do 30 września każdego roku szkolnego wspólnie z radą rodziców opracowany jest program wychowawczo-profilaktyczny, uwzględniający analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych oraz diagnozę bieżących potrzeb i zagrożeń.

W szkole prowadzi się wewnętrzne ewaluacje mające na celu badanie poczucia bezpieczeństwa uczniów.

Dyrektor szkoły oraz pedagog podkreślają, że szkoła podejmuje działania służące kształtowaniu wzajemnego szacunku i zaufania w relacjach pracowników szkoły z uczniami i rodzicami. Uczniowie mają zapewnioną stałą opiekę, dzięki czemu wzrasta poczucie bezpieczeństwa oraz łatwego kontaktu z nauczycielami. Pracownicy szkoły prowadzą zajęcia integracyjne, wycieczki przedmiotowe, turystyczno-krajoznawcze, zawodoznawcze, organizują spotkania z rodzicami w ramach realizacji wewnątrzszkolnego programu doradztwa zawodowego. Kształtują u uczniów postawę społeczną, patriotyczną, proekologiczną, prozdrowotną, kulturę osobistą. Spotykają się z rodzicami i wspólnie organizują uroczystości i imprezy integracyjne: Dzień Dziecka, Andrzejki, Mikołajki, Dzień Chłopaka, Dzień Kobiet, Wigilia, Walentynki, ogniska klasowe, gry i zabawy integracyjne.

Istnieje wiele sposobów przekazywania pracownikom szkoły, uczniom i rodzicom informacji o zasadach postępowania i współżycia w szkole. Informacje te są przekazywane m.in. poprzez: dziennik elektroniczny Librus, stronę internetową szkoły, zebrania z rodzicami, rady pedagogiczne, krótkie apele, spotkania z pedagogiem szkoły oraz dyrektorem szkoły. Program wychowawczo – profilaktyczny szkoły uchwalony przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną szkoły do 30 września danego roku szkolnego razem z harmonogramem działań wychowawczo-profilaktycznych jest umieszczany do wglądu na szkolnej stronie internetowej, przedstawiany na zebraniach z rodzicami oraz na godzinach wychowawczych do zapoznania się przez uczniów. Pracownicy szkoły są zapoznawani z programem wychowawczo-profilaktycznym oraz harmonogramem działań wychowawczo-profilaktycznych na radach pedagogicznych i spotkaniach dyrektorskich.

Dyrektor szkoły i pedagog szkoły podkreślają, że zasady funkcjonowania w szkole są stale przypominane uczniom przez wychowawców oraz poprzez krótkie apele porządkowe prowadzone z dyrektorem szkoły. W nagłych przypadkach również poprzez policję i komisję wychowawczą. Współpracujemy także z terapeutą psychologii. Obowiązujące w szkole zasady są ponadto modyfikowane na podstawie wniosków i rekomendacji z ewaluacji wewnętrznej oraz analizy potrzeb społeczności szkolnej, aby w różny sposób przekazać wartości uczniom. Uczniowie są zapoznani ze statutem szkoły, procedurami występującymi w naszej szkole, programami nauczania i zasadami oceniania, programem wychowawczo-profilaktycznym oraz harmonogramem działań wychowawczo-profilaktycznych. Systematycznie prowadzone są zajęcia z psychologiem, które mają na celu zintegrować grupę oraz uczyć radzenia sobie w trudnych sytuacjach rówieśniczych.

Wszyscy pracownicy szkoły ustawicznie motywują uczniów do przestrzegania zasad postępowania w szkole. W szkole dobrze funkcjonują Zasady Wewnątrzszkolnego Oceniania, dzięki czemu uczniowie są świadomi, za co otrzymują oceny i jakich zasad muszą przestrzegać. Uczniowie mają różne możliwości angażowania się w życie szkoły. Działa Samorząd Uczniowski oraz Szkolny Klub Wolontariatu. W ramach tych organizacji uczniowie mogą angażować się w różne przedsięwzięcia, za co otrzymują oceny z zachowania oraz nagrody. Uczniowie mają możliwość udziału w różnych konkursach szkolnych i pozaszkolnych, w zawodach sportowych. Motywacją do prawidłowego zachowania oraz dążenia do końcoworocznej oceny z zachowania wzorowej jest również możliwość ubiegania się o stypendium Wójta Gminy Kamieniec Ząbkowicki, które jest przyznawane za wzorową frekwencję, za wzorową postawę społeczną, za osiągnięcia sportowe oraz za wyniki w nauce.

Dyrektor szkoły i pedagog szkoły uważają, że uczniowie dość dobrze przestrzegają obowiązujących w szkole zasad. Biorąc pod uwagę fakt, że w jednym budynku uczą się uczniowie klas I-VIII zdarza się, że w jednym miejscu spotykają się uczniowie w bardzo różnym wieku. Starsi uczniowie zachowują się wobec najmłodszych bardzo dojrzałe, opiekuńczo, a młodsi mogą się wiele od nich uczyć. Również na świetlicy szkolnej, na przystankach autobusowych oraz w autobusie nie odnotowuje się konfliktów pomiędzy uczniami o dużej różnicy wieku.

W szkole dużą uwagę przywiązuje się do analizy podejmowanych działań wychowawczych, co ma na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanых zachowań. Zespoły przedmiotowe, dyrektor szkoły i pedagog szkoły dokonują analizy działań wychowawczych na początku roku szkolnego oraz w trakcie roku

szkolnego. Zespoły ewaluacyjne przeprowadzają ewaluację wewnętrzną na koniec roku szkolnego. Na podstawie zapisów w dziennikach lekcyjnych, sprawozdań wychowawców, sprawozdań pedagoga szkolnego, monitorowania ocen z zachowania, sygnałów od rodziców i obserwacji uczniów dokonuje się zmian w oddziaływaniach wychowawczych. W wyniku analizy dokonanych ocen formułowane są wnioski, które następnie są wdrażane. Wnikliwej analizie poddawana jest także skuteczność podejmowanych działań wychowawczych. Ma to miejsce w czasie spotkań zespołów przedmiotowych, posiedzeń rady pedagogicznej, spotkań z pedagogiem szkoły i dyrektorem szkoły. Wymiana doświadczeń pomiędzy nauczycielami (co się sprawdza, a co nie) następuje także podczas bieżącej pracy.

W razie potrzeby dokonuje się modyfikacji działań wychowawczo-profilaktycznych, m.in. poprzez zmianę zapisów w statucie szkoły, uwzględnianie pojawiających się potrzeb w programie wychowawczo-profilaktycznym oraz w planach pracy wychowawcy klasowego, tworzenie procedur, opracowanie i realizację odrębnych programów dotyczących konkretnych problemów i zagrożeń, modyfikację zasad oceniania zachowania, realizację odpowiedniej tematyki i scenariuszy lekcji wychowawczych, zmianę zasad organizacji działań, np. dotyczących integracji uczniów, reagowania na absencję, zwiększenia liczby dyżurujących nauczycieli w czasie przerw i imprez szkolnych, zorganizowania szkoleń dla nauczycieli, warsztatów dla uczniów, rodziców i nauczycieli, wprowadzenia nowych działań, np. dotyczących przeciwdziałania zjawisku izolacji i odrzucenia.

WNIOSKI

- Szkoła podejmuje systematyczne działania na rzecz kształtowania właściwych postaw uczniów, w tym postaw patriotycznych.
- Szkoła jasno formułuje obowiązujące w niej normy, które są dostosowane do potrzeb uczniów i środowiska. Nauczyciele i pozostali pracownicy szkoły dokładają wszelkich starań, aby wpoić uczniom obowiązujące zasady życia społecznego.
- Dzieci i młodzież rozumieją i potrafią określić normy społeczne, właściwe zachowania, znają konsekwencje nieprzestrzegania ustalonych zasad. Wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje.
- W szkole nie dochodzi do rażącego naruszania obowiązujących powszechnie norm. Jednocześnie sami wychowankowie dostrzegają potrzebę przestrzegania tych norm i podniesienia stopnia kultury osobistej swojej oraz swoich kolegów i koleżanek.
- W szkole nie respektowanie norm społecznych przez uczniów spotyka się ze zdecydowaną reakcją nauczycieli. Przede wszystkim jest to rozmowa wychowawcza z uczniem. Są też upomnienia, rozmowy z rodzicami i powiadomienie dyrektora. Są przeprowadzane prelekcje i pogadanki na temat niewłaściwego zachowania i wskazywanie konsekwencji tych zachowań. Jednocześnie pozytywne, pożądane zachowania dzieci są dostrzegane i chwalone przez nauczycieli.
- Nauczyciele wnikliwie obserwują zachowania i postawy uczniów, szybko reagują na niepożądane zachowania uczniów, odwołują się do ustalonych zasad. Nauczyciele współpracują z rodzicami szukając rozwiązania problemu. Szkoła wspiera rodziców we wpajaniu i egzekwowaniu zasad bezpieczeństwa oraz norm społecznych.
- Informacje, które rodzice otrzymują na temat rozwoju swojego dziecka są pomocne w wychowaniu.
- Rodzice mają możliwość dzielenia się z nauczycielami swoimi opiniami na temat pracy szkoły i sposobu wychowania.
- Uczniowie, rodzice i pracownicy szkoły znają działania podejmowane przez szkołę służące poprawie bezpieczeństwa i potrafią je wskazać. Uczniowie i nauczyciele wskazują na najslabiej funkcjonujące obszary zapewniające bezpieczeństwo w szkole. Wszyscy członkowie społeczności szkolnej wskazują poziom efektywności podejmowanych przez szkołę działań związanych z bezpieczeństwem. Cała społeczność szkolna podaje propozycje zmian mających na celu poprawę bezpieczeństwa i działania wpływające na poprawę atmosfery panującej w szkole.

REKOMENDACJE

W zakresie wzmacniania aktywności uczniów:

- Należy kontynuować podejmowane do tej pory działania mające na celu aktywizowanie uczniów, zachęcanie ich do podejmowania różnorodnych inicjatyw.
- Dostosować ofertę zajęć pozalekcyjnych i wycieczek do potrzeb i oczekiwań uczniów i rodziców.
- W pracy dydaktyczno-wychowawczej szerzej stosować naukę poprzez zabawę, w pełni wykorzystywać wszystkie sytuacje dydaktyczne i wychowawcze do wspierania ambicji uczniów, wykazywać się w stosunku do uczniów wyrozumiałością, przestrzegać zasady obiektywizmu podczas oceniania uczniów, systematycznie wynagradzać uczniów oceną wzorową za wzorowe zachowanie.
- Doskonalić pracę Samorządu Uczniowskiego w taki sposób, aby wszyscy uczniowie mieli możliwość czynnego udziału w życiu szkoły oraz byli włączani do rozwiązywania szkolnych problemów.
- Opracować program poprawy efektywności kształcenia na podstawie analizy wyników egzaminu ósmoklasisty i uwzględnić ten program w pracy dydaktycznej i wychowawczej.
- Stosować indywidualizację pracy na lekcjach, wzmacniać pozytywne cechy ucznia poprzez podkreślanie jego osiągnięć.
- Położyć nacisk na dobór metod i form nauczania, które ułatwią aktywizowanie uczniów do rozwiązywania problemów wymagających samodzielnego i twórczego myślenia.
- Systematycznie wzbogacać bazę szkoły.
- Kontynuować współpracę z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w zakresie podniesienia efektywności kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Zachęcać uczniów do systematycznej pracy i nauki.
- Mobilizować rodziców do kontrolowania pracy uczniów w domu i czasu, jaki uczniowie poświęcają na naukę w celu podniesienia efektów nauczania.
- Na wszystkich przedmiotach stosować formy sprawdzania wiedzy i umiejętności podobne do tych, które stosuje się na egzaminie ósmoklasisty.
- Monitorować frekwencję uczniów na zajęciach, w tym zwolnienia związane z udziałem w przygotowaniach do konkursów, zawodów sportowych, organizacją akcji, imprez i uroczystości.

W zakresie kształtowania i respektowania norm społecznych:

- Kontynuować pracę nad kształtowaniem właściwych postaw uczniów.
- Systematycznie kontrolować i egzekwować pożądane zachowania wśród uczniów: przypominać obowiązujące kryteria ocen z zachowania, każdorazowo informować wychowawców o nieodpowiednim zachowaniu uczniów i potwierdzić niewłaściwe zachowanie ucznia zapisem z odpowiednim komentarzem/ wyjaśnieniem w dzienniku elektronicznym.
- Konsekwentnie przestrzegać Zasad Wewnętrznej Oceniania z zachowania oraz systemu kar i nagród zawartego w Statucie Szkoły.
- Angażować rodziców do rozwiązywania bieżących problemów wychowawczych.
- Organizować spotkania z psychologiem, pedagogiem, policjantami dla uczniów oraz dla rodziców.

- Omawiać z uczniami i rodzicami właściwe sposoby zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży.
- Organizować imprezy służące kształtowaniu właściwych postaw, np. Dzień bez agresji.
- Przestrzegać obowiązujących zasad nauczycielskich dyżurów oraz udoskonalać plan dyżurów w taki sposób, aby w każdym miejscu, w którym przebywają uczniowie zapewnić im odpowiednią opiekę i nadzór.
- Zwiększyć liczbę miejsc objętych monitoringiem.
- Systematycznie monitorować stan techniczny klas i całego obiektu szkolnego pod kątem bezpieczeństwa dla uczniów.
- Dbać o ład i porządek w klasach, ze szczególnym zwróceniem uwagi na odpowiednie zabezpieczenie wyposażenia.

SPOSÓB PREZENTACJI RAPORTU

- Prezentacja raportu na stronie internetowej szkoły.
- Prezentacja raportu na posiedzeniu Rady Pedagogicznej.